

Jesenice dz

Novice

220010154,3

KNJIŽNICA JESENICE

COBISS

ACRONI
JESENICE

interni informacijski časopis

številka 3, marec 2001

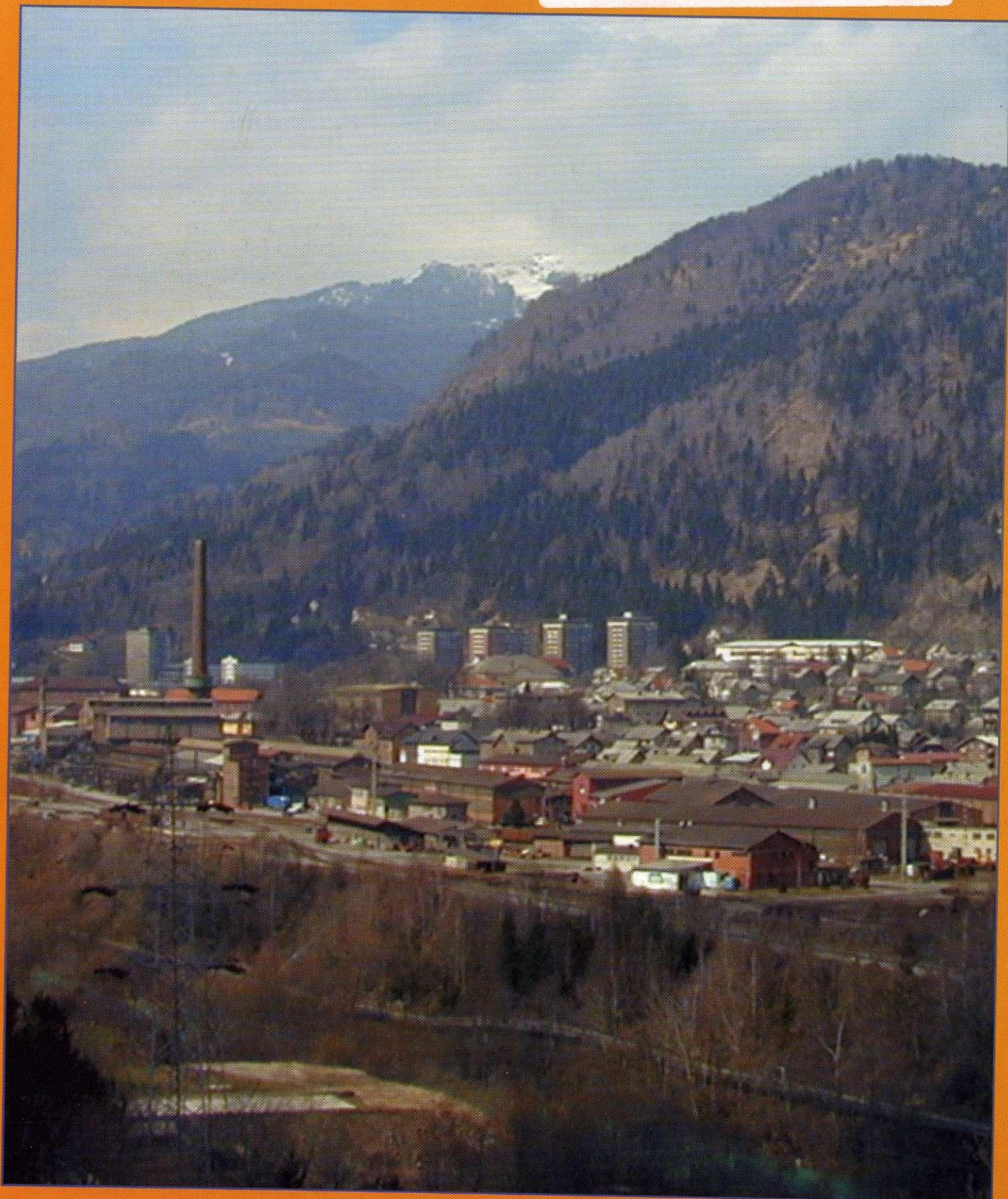
Poštšina plačana pri pošti 4270 JESENICE

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

Trg Toneta Čufarja 4

4270 JESENICE

TISKOVINA

VSEBINA

*Izobraževanje vodij delovnih skupin
Acroni, energetska učinkovito podjetje
Intervju: "Varčevanje z energijo mora biti naloga
vseh zaposlenih"*

ANKETA

EKOLOGIJA

Profitni center Predelava debele pločevine

Prilop nove digitalne ISDN centrale

Proizvodnja za mesec februar

Kaj je novega v sektorju izdelave jekel

KADROVSKA GIBANJA V FEBRUARJU

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Predstavitev intranet strani SZK-ja

Virusi in internet črvi

IZ SVETA JEKLA

NI MI VSEENO!

*S kolektivnim zavarovanjem poskrbimo za bolj
varno starost*

Kaj se dogaja v jeseniški železarni, ko leta 1929

Jesenice postanejo mesto

KULTURA, RAZVEDRILO, PROSTI ČAS

POHODNIŠTVO

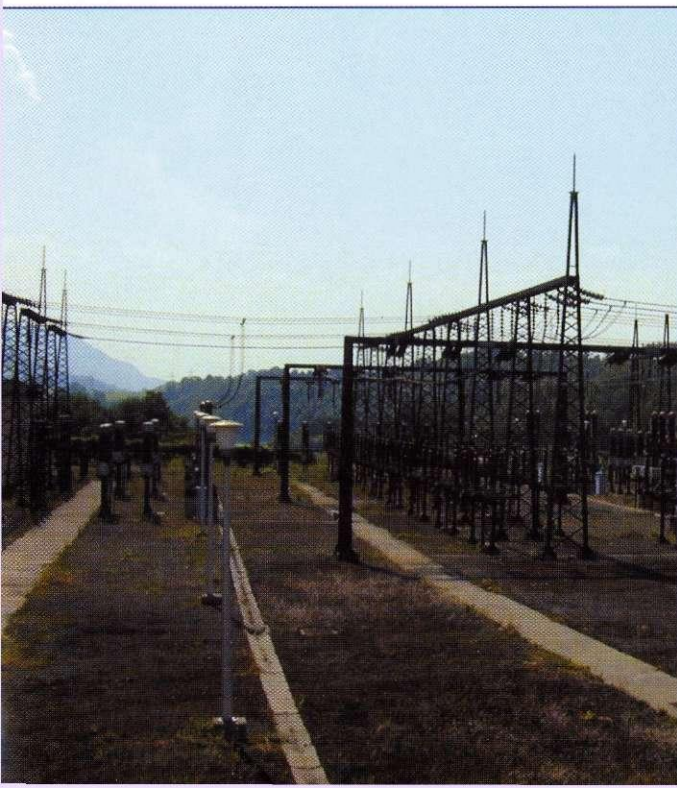
NAGRADNA KRIŽANKA

20. marec, praznik občine Jesenice

Slika na naslovni strani:

Pogled na Jesenice z avtoceste

(Foto: Jani Novak)

UVODNIK

INVESTICIJE ZAGOTAVLJAJO USPEŠNO POSLOVANJE

V vsakodnevnih pogovorih vsi ugotavljamo, kako hitro beži čas. Če smo se še »predvčerajšnjim« hvalili, kako uspešni smo bili v letu 2000 in »včeraj« sprejemali Gospodarski načrt za letošnje leto, lahko »danes« ugotavljamo, da je za nami že četrtna letošnjega leta. V rokah imamo dobro osnovo, da lahko ocenimo, kako realno smo načrtovali letošnje poslovanje in možnosti nadaljevanja uspešnega poslovanja družbe SZ Acroni.

Zelo uspešno poslovanje v preteklem letu nam je poleg čiščenja obveznosti iz preteklosti omogočilo tudi decembrsko kreiranje višjih zalog, ki so omogočile januarsko rekordno prodajno realizacijo in s tem zelo dober mesečni poslovni rezultat. Vseeno pa je potrebno vedeti, da se je lanske letna konjunktura umirila in da je prišlo do zmanjšane povpraševanja in izrazitega padca cen nerjavnih jekel ter padca cen toplo valjanih izdelkov iz navadnih in kakovostnih vrst jekel. Acroni uspeva ohraniti visok nivo proizvodnje in prodaje v primerjavi z Gospodarskim načrtom in preteklim letom, smo pa soočeni z nujnostjo cenovnih prilagajanj. Posledica so slabši poslovni rezultati. Z gotovostjo pa lahko zatrdimo, da bomo v prvem trimesečju poslovali pozitivno.

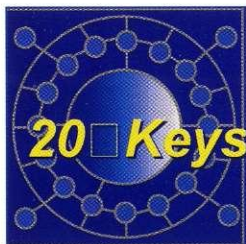
Višja cena električne energije in zemeljskega plina ter ostalih energentov, višja izplačana masa za osebne dohodke zaradi eskalacije in prehoda na nov plačilni sistem in večji mesečni odlivi za investicije, zahtevajo od nas nadaljnje ukrepe za učinkovitejše poslovanje. Zmanjševanje specifičnih porab energije in energentov na tono našega izdelka, višja produktivnost izdelave, višji izplesi, skrbno ravnanje s surovinami in zmanjševanje zastojev veliko pripomorejo k boljšemu poslovnemu rezultatu. Od zaposlenih v Acroniju pričakujemo, da se bodo še aktivneje vključili v proces nenehnih izboljšav. Dobrodošel je vsak koristen predlog ter vsak predlog izboljšav vezan tako na vaše neposredno delovno mesto, kot tudi na celotni Acroni. Urejeno delovno okolje in podjetje, ki ga z veseljem razkažeš obiskovalcu je naš stalni cilj.

Tragična nesreča v preteklem letu nas obvezuje, da moramo storiti vse, da se bo število delovnih nesreč in izostankov z dela zaradi njih zmanjševalo, zato je varstvo pri delu naša stalna aktivnost. Uspešnost na tem področju se bo odrazila v znižani odsotnosti zaradi nesreč pri delu, manjšem odstotku invalidov, nižjih zavarovalnih premijah in, prepričani smo, tudi večjem zadovoljstvu vseh zaposlenih.

Mogoče še odgovor na vprašanje: zakaj nenehno pehanje za uspešnejšim poslovanjem? Zagotovljenost zaposlitve, možnost zaposlovanja naših otrok (generacije, ki prihaja), boljši delovni pogoji in nenazadnje stimulatивnejše nagrajevanje uspešnega dela. Ostaja zagotovilo, da bomo v primeru uspešnega poslovanja še v naprej dodatno nagrajevali nadpovprečne rezultate posameznih Profitnih centrov, skupin delavcev ali pa posameznikov. Osnovni pogoj je uspešno poslovanje in spoštovanje dejstva, da moramo del uspešnosti vlagati v nove investicije, ki zagotavljajo uspešen obstoj na daljši rok, del pa usmerjati v stimuliranje uspešnega dela, ki je glavni vzvod za uspešno poslovanje na kratek rok.

Poslovanje podjetja je kot športna tekma; čas hitro beži, igralni pogoji se spreminjajo, uspešni dosežki se slavijo, a žal zelo hitro pozabljajo in dokazovati se je potrebno vedno znova in znova s tem, da je ambicioznih igralcev željnih zmagovalnega odra vedno več.

Namestnik glavnega direktorja
Ljubo Osovnikar, univ.dipl.ekon.

IZOBRAŽEVANJE VODIJ DELOVNIH SKUPIN

19. februarja 2001 smo v sodelovanju z zunanjimi svetovalci iz družbe Deloitte&Touche izpeljali izobraževanje

za ključ 2 in ključ 3. Izobraževanje je bilo namenjeno vodjem delovnih skupin, ki bodo prevzeli pomembno vlogo pri organiziranju aktivnosti znotraj delovnih skupin.

Izobraževanja, ki je potekalo v veliki sejni sobi »Poklicne gasilske reševalne službe« se je udeležilo 77 vodij delovnih skupin, kar predstavlja 94 odstotno udeležbo glede na skupno število vseh imenovanih vodij.

V nadaljevanju mojega prispevka, bi vsem zaposlenim želel na kratko predstaviti najpomembnejše poudarke iz izobraževanja:

Ključ 2 – Organizacija sistema in vodenje s cilji

Poglavitna cilja na področju ključa 2 sta ustrezna organiziranost podjetja in medsebojna uskladitev ciljev, kar pomeni:

Organizacija podjetja mora biti ustrezna, preprosta, jasna in mora podpirati strategijo podjetja – Racionalizacija organizacije pomeni poenostavljeno organizacijsko strukturo; vzpostavitev jasne in preproste logike organizacije; majhno število vodstvenih nivojev, jasne odnose pri poročanju; jasno definirane in natančno razmejene odgovornosti oddelkov, skupin in posameznikov.

Cilji podjetja, sektorjev, oddelkov, skupin in posameznikov morajo biti medsebojno usklajeni - V podjetjih, kjer le vodstvo podjetja izdaja ukaze od zgoraj navzdol, se mnenja vodilnih in zaposlenih pogosto razhajajo – uspešnost podjetja je pod velikim vprašajem, kadar so cilji obvezni. Po drugi strani imajo lahko cilji delavcev, ki si jih postavijo sami, premalo stika z realnostjo še posebej je vprašljivo doseganje ekonomskih ciljev podjetja. Najboljša je takšna organizacija, v kateri se zaposleni trudijo doseči svoje cilje, pri tem pa hkrati prispevajo k ciljem podjetja. To je možno samo tedaj, ko so cilji podjetja in zaposlenih usklajeni z vodstvom podjetja, ta pa razume in upošteva potrebe zaposlenih.

AKTIVNOSTI: Na delavnici razširjenega posloводства za letošnje leto je bil že postavljen akcijski načrt za ključ 2. Najpomembnejši aktivnosti iz akcijskega načrta sta seznanitev vseh zaposlenih s strateškimi in operativnimi cilji podjetja opredeljenimi v Gospodarskem načrtu za leto 2001 in uskladitev meril ter ciljev vodstvenih delavcev, ki naj bi bili osnova za njihovo nagrajevanje v prihodnjem letu.

Ključ 3 – Aktivnosti v delovnih skupinah

Uspešnost in konkurenčnost podjetja je v veliki meri odvisna od sodelovanja, predanosti in inovativnosti vseh zaposlenih. Vsi zaposleni imajo svoje neposredne izkušnje in obilo znanja, ki ga lahko prispevajo k izboljšavam, žal pa je pogosto težko, da izboljšave uvaja posameznik sam. Lažje in učinkoviteje je, če se izboljšav lotimo s pomočjo aktivnosti v delovnih skupinah. Učinkovite aktivnosti delovnih skupin lahko vzpodbujajo kreativnost vseh zaposlenih in potegnejo celotno organizacijo v proces izboljšav. Če so cilji zaposlenih in podjetja usklajeni, vodijo aktivnosti v majhnih delovnih skupinah do uspeha organizacije kakor tudi do samopotrjevanja zaposlenih. Sistem je uspešen in ga bo podjetje ohranjalo le, če skupine delajo v dobro organizacije in v svoje dobro.

Z izobraževanja vodij delovnih skupin.

Vsi zaposleni, ki imate računalniški dostop do intraneta si lahko vse aktivnosti in vse razpoložljivo gradivo projekta »20 ključev« in Gospodarski načrt 2001, ogledate na internih spletnih straneh z naslovom <http://intranet.acroni.si/>

Vodja projekta
Mag. Darko Mikec

ŠTUDENTJE PODIPLOMSKEGA PROGRAMA MBA PRIPRAVLJAJO PROJEKT ZA NAŠE PODJETJE

14. februarja 2001 se je prvič razširjenemu poslovodu predstavil projektni tim IEDC – Poslovne šole Bled. V letošnjem letu bodo študentje podiplomskega študija MBA na Poslovni šoli Bled za naše podjetje izdelali projektno nalogo, v kateri bodo skušali podati svoje neodvisno mnenje o strateških usmeritvah našega podjetja. Rezultate projekta bodo poslovodu predstavili na treh delovnih srečanjih.

Koordinatorica projektne skupine je ga. Mirjana Dimic Perko zaposlena v družbi "Triglav družba za upravljanje" kot podpredsednica uprave (na sliki druga z leve).

ACRONI, ENERGETSKO UČINKOVITO PODJETJE

Naše podjetje je eno največjih slovenskih porabnikov energije. Strošek za energijo, tehnološke pline in vodo je v letu 2000 znašal kar 3,2 milijarde tolarjev. Rezultati izdelane analize porabe energije, tehnoloških plinov in vod za zadnja štiri leta kažejo na kontinuirano nižanje specifičnih porab, kar je podjetju lahko v ponos.

Specifična poraba (določena na tono dobrih slabov)

	elektrika	zemeljski plin	kisik	dušik	argon	vodik	hladilna voda	pitna voda	para	vroča voda
	kWh/t	Sm ³ /t	kg/t	kg/t	kg/t	kg/t	m ³ /t	m ³ /t	t/t	GJ/t
1997	1079,6	148,3	33,2	10,1	1,01	0,20	61,5	2,24	0,28	0,24
1998	1018,0	136,2	28,6	9,1	0,95	0,09	54,6	2,17	0,27	0,24
1999	984,9	131,8	34,6	8,0	0,95	0,08	46,7	1,69	0,19	0,16
2000	924,3	124,0	40,1	7,9	0,98	0,07	50,1	1,41	0,17	0,13

Specifična poraba energije, vode in tehničnih plinov kaže na kontinuirano nižanje specifičnih vrednosti. Kolikšen delež vpliva ima na nižanje specifičnih vrednosti povečevanje proizvodnje, bodo pokazale nadaljnje analize.

Z namenom projektnega pristopa k nadaljnjemu nižanju stroška za energijo smo se v marcu 2001 odločili za izvedbo energetskega pregleda. Energetski pregled, ki bo trajal osem mesecev, bo s celostno analizo rabe in stroškov električne energije, zemeljskega plina, pare, toplote, komprimiranega zraka in hladilne vode ob izvedbi dodatnih meritev predstavljal strokovno podlago za učinkovito nadaljnje investiranje, kakor tudi izvedbo organizacijskih ukrepov. Kar največ organizacijskih in manjših investicijskih ukrepov bi radi izvedli že med izvajanjem pregleda. Energetski pregled v sodelovanju s strokovno skupino podjetja izvaja Center za energetsko svetovanje ENEKOM, ki deluje v okviru Inštituta Zoran Rant iz Škofje Loke.

Poudarki energetskega pregleda bodo na izdelavi energetskih bilanc glavnih tehnoloških porabnikov energije, določitvi temperaturnih nivojev, medijev in obsega odpadne toplote, ter izboljšanju vedenja o porabi energije in tehnološke vode na lokaciji. Ena od prvih aktivnosti projekta je sistemski pristop k zbiranju podatkov o porabnikih električne energije in toplote.

V primerjavi s porabo in stroški energije na talilni peči, in še nekaterimi drugimi večjimi porabniki, lahko vse ostale porabnike skoraj zanemarimo. V okviru energetskega pregleda bodo z uporabo sodobnih statističnih metod analizirani vzorci porabe energije pri največjih porabnikih. Analiza gibanja porabe energije v odvisnosti od proizvodnje bo primerjana s teoretično porabo ter poznanimi primeri dobre prakse, kar bo omogočilo vpogled v kvaliteto rabe energije in izdelavo smernic optimizacije tehnoloških procesov. Ena od analiz bo vključevala na primer analizo porabe kisika v odvisnosti od porabe električne energije na talilni peči.

Dругačen način gledanja na porabo in strošek energije pa pokaže popolnoma drugačno sliko. Ena luč na stropu proizvodnih hal ima na primer moč 400 W in več, kar predstavlja okvirno povprečno električno moč (in tudi strošek) stanovanjske hiše. V okviru energetskega pregleda bodo ocenjene tudi možnosti za znižanje stroška sekundarne porabe energije, kamor sodi poraba električne energije za razsvetljavo, komprimirani zrak, črpalke, ventilacijo, poraba toplote za ogrevanje in drugo.

Ogled podjetja se je začel v Jeklarni, od koder so tudi priložene slike. Ob ogledu se je opazilo kar precej možnosti za enostavno znižanje stroška. G. Milan Klinar (na naslednji sliki), tehnolog v Jeklarni je odkril penamensko porabo vode, ki smo jo ocenili na približno 5.000 m³/leto. Opaženo hlajenje ponve pred obzidavo s komprimiranim zrakom je zaradi visokega stroška komprimiranega

zraka in tudi lokalnega padca tlaka v sistemu vprašljivo. Prav tako so v času konične porabe električne energije, ko talilna peč stoji, obratovale hladilne črpalke talilne peči, obločne peči in druge. Vodstvo se zaveda pomena varčevanja z energijo, vendar je to potrebno prenesti na vse zaposlene. Pa brez skrbi, poleg Jeklarne pridejo na vrsto za ogled tudi drugi deli podjetja.

Pri našem odnosu do energije ne smemo gledati na energijo samo stroškovno.

Poraba energije močno onesnažuje tudi okolje. Ob zgorevanju fosilnih goriv (tudi za pridobivanje dela električne energije) nastaja ogljikov dioksid, ki je eden od povzročiteljev tople grede in povzroča dvigovanje temperature na zemeljski površini. Emisija ogljikovega dioksida, povzročena s porabo energije v podjetju, je v letu 2000 znašala več kot 200.000 ton ali več kot 1 odstotek celotnih slovenskih emisij, vključno z emisijami v transportu.

Kljub vzpodbudnim rezultatom imamo pred seboj še veliko izzivov, da naredimo Acroni energetsko še bolj učinkovito in okolju prijaznejšo.

Tehnični direktor
Branko Banko, univ. dipl. inž.

INTERVJU

Marko Sušnik:
“VARČEVANJE Z
ENERGIJO
MORA BITI
NALOGA VSEH
ZAPOSLENIH.”

V začetku številčen
o d d e l e k
ENERGETIKA se je
skrčil na vsega 11
zaposlenih, ki
skrbijo, da so
naprave v dobrem
stanju in da je Acroni
n e p r e k i n j e n o

oskrbovan z energijo. Zaposleni v tem oddelku in vsi upravljavci energetskih naprav morajo biti strokovno usposobljeni za opravljanje dela. Temu po domače rečemo, da morajo imeti »državni izpit«, ki ga je potrebno obnoviti vsakih pet let. Marka Sušnika, po poklicu elektroinženirja, ki je vodja tega oddelka že od vsega začetka, smo prosili, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

Večina zaposlenih meni, da v Acroniju slabo gospodarimo z energijo, čeprav trendi zadnjih let kažejo upadanje porabe. Večkrat je slišati pripombe, da se po vseh vogalih »kadi« iz cevi, luči gorijo sredi belega dne in še bi lahko naštevali.

To pogosto ni res. Ker so parovodi dolgi, morajo imeti izpust kondenza, ki je pozimi seveda mnogo bolj viden in marsikdo misli, da cevovod pušča. Zgodi se tudi, da spusti kakšna cev, vendar te okvare redno odpravljamo. Naprave so v povprečju stare, zato je potrebnega tudi več dela za zagotovitev nemotenega obratovanja. Pozna se tudi raztresenost obratov od Jesenic pa skoraj do Potokov. Vodi so dolgi, zato so izgube energije (predvsem toplotne), še toliko večje. V vseh pogledih se trudimo in varčujemo, vendar proizvodnja in naprave tega ne dopuščajo vedno. Strinjam se, da se še vedno pre pogosto najdejo tako prižgane luči, kot prosto iztekanje vode, komprimiranega zraka, ..., vendar je postopek osveščanja zaposlenih dolgotrajen in stalen, predvsem pa mora biti to cilj vseh zaposlenih. Čas bi že bil, da zaposleni pokažejo svojo pripadnost kolektivu tudi tako, da se na delovnih mestih pričnejo obnašati vsaj tako, kot doma.

Ali oddelek Energetika lahko vpliva na porabnike energije, ki bi morali biti bolj varčni?

Na porabo energije v obratih nimamo prav velikega vpliva. Veliko pa lahko storijo uporabniki naprav sami, ker poznajo njihove zmogljivosti in proizvodni proces. Znotraj PC -jev bi morali vzpostaviti nekakšen kontroling, ali pa mogoče določiti odgovorno osebo, ki bo te podatke spremljala in skrbela za to, da se energija ne bo trošila po nepotrebnem. Organizacija oddelka še vedno ne omogoča poslovanja pa načelih sodobnega energetskega managementa, ki ima poleg teh nalog, ki jih naš oddelek že opravlja tudi naloge svetovanja in informiranja porabnikov energije.

Naloga oddelka je tudi spremljanje porab posameznih energentov po obratih in nekaterih napravah.

Ja, res je. Podatke, ki jih pri nas spremljamo dnevno, je že sedaj mogoče dobiti v obliki mesečnih poročil na Intranetu. V bodoče pa bodo največjim porabnikom in seveda vsem, ki imajo dostop do Intraneta in jih to zanima, na voljo tudi dnevni podatki. Sistem ciljnega spremljanja rabe energije je že prisoten, potrebno pa ga bo še izpopolniti.

Kolikšen je strošek energije za razsvetljavo?

Tega podatka sedaj še nimamo. Približno oceno bomo pridobili v okviru energetskega pregleda tako, da bomo upoštevali moč porabnikov v tem primeru žarnic in na ta način dobili oceno stroška. Če bomo ugotovili, da so ti stroški preveliki, bomo poiskali možnosti za zmanjšanje.

Kaj pa izraba odvečne energije, ki gre sedaj »v zrak«?

Tudi o tem razmišljamo. Tehnološke hladilne vode bi ob ustrezni dograditvi naprav za izoriščanje odpadne toplote, lahko uporabljali za ogrevanje. Tu je potencial res velik. Acroni razpolaga z nekajkrat več odpadne toplote, kot jo rabimo za ogrevanje. Prepričan sem, da bodo aktivnosti v tej smeri stekle že v letošnjem letu.

Področje energetike ureja zakonodaja, ki se v zadnjem času korenito spreminja. Spremembe bomo občutili v tako v gospodinjstvih, kot v podjetjih. Ena od novosti je tudi trgovanje z električno energijo.

Z novim energetskega zakonom naj bi se trg za električno energijo odprl 15. aprila 2001, za zemeljski plin pa 1. januarja 2003 za večje porabnike, za manjše pa leta 2007. Združenje za energetiko je na enem zadnjih sestankov ugotovilo, da za izvajanje prej omenjenega zakona manjka še 29 podzakonskih aktov, zato ga

Dinamična kompenzacija jalove električne energije - 90 MVA - ena največjih v Evropi.

15. aprila še ne bo mogoče začeti izvajati. Veliko je tudi nejasnosti, tako, da bo trg do leta 2003 odprt samo znotraj Slovenije, kjer bodo trgovala regijska elektrogospodarstva. Prehodno in pripravljalo obdobje našega elektroenergetskega sistema bo trajalo do leta 2003.

Za notranje trgovanje je vlada že sprejela nekaj uredb: določila je distributerje (npr. Elektro Gorenjska, Primorska, Celje, Maribor in Ljubljana). Distributerji bodo po svojem omrežju dovajali energijo vsem, razen večjim, direktnim odjemalcem, na 110 kilovoltnem omrežju, med katere spada tudi Acroni. Podjetje ELES se bo razdelilo v tri družbe: prva bo trgovala z elektriko, druga se bo ukvarjala z borzno prodajo elektrike, tretja pa bo upravljavec prenosnega omrežja. Vsa ta podjetja so javna, nadzor nad njimi pa bo izvajala država preko Agencije za energetiko. Ta agencija bo dodeljevala tudi licence, določala takse za uporabo omrežij ipd.

Kako se bo vse skupaj obneslo v praksi je sedaj še ugibanje. Zadovoljni bi bili, če bi tudi v novih pogojih trgovanja z električno energijo, uspeli doseči približno enak nivo cene, kot je bil v letu 2000.

Ali bomo po končanem prehodnem obdobju lahko kupovali cenejšo elektriko?

Po tem obdobju bo trg dejansko odprt in bomo v evropskem prostoru lahko izbirali, od koga bomo kupovali električno energijo. V prehodnem obdobju pa bo cena elektrike v celotnem omrežju enaka ne glede na lokacijo odjema. Spremenilo se bo razmerje med ceno za tarifne odjemalce (gospodinjstva) in ceno za velike odjemalce. Predvideva se povečanje cene za tarifne odjemalce. Po novem zakonu bo cena sestavljena iz več postavk, od katerih bo energija predstavljala manj kot polovico deleža, ostalo pa so provizije, takse, sistemske storitve in dajatve za uporabo omrežja. Še vedno pa bo najcenejša energija za enakomeren odjem, kar pomeni, da bomo morali tudi v bodoče paziti, da konice ne bodo previsoke.

S svetovalnim podjetjem smo podpisali dogovor, da opravi energetske pregled v našem podjetju. Ali je v ta projekt vključen tudi vaš oddelek?

Seveda je. V ta obsežen projekt je vključena večina našega oddelka. Energetski pregled bo pokazal, kje je največ energetske izgube in kaj je potrebno storiti, da bodo v čim večji meri odpravljene. Projektov in ukrepov na tem področju bo veliko. V današnjih Novicah ste lahko prebrali ugotovitve s prvega oglada, ki smo ga skupaj s strokovnjaki svetovalnega podjetja opravili v Jeklarni. 14 odstotkov vseh stroškov predstavlja strošek za energijo, v tolarjih pa se to sliši še veliko več. Na tem področju bomo imeli veliko dela, je pa res, da se ta vlaganja povrnejo v zelo kratkem času.

L.M.

ANKETA

Največji strošek energije predstavljata električna energija in zemeljski plin. V januarju 2001 je bila poraba sledeča:

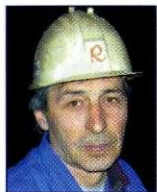
električna energija

18,9 milijonov kWh, vrednostno 191,2 milijonov SIT

zemeljski plin

2,9 milijonov m³, vrednostno 112,2 milijonov SIT

Naključno izbrane sodelavce smo vprašali, če lahko vplivajo na te stroške in kako bi jih znižali.

Ranko Šmitran, Vroča predelava - EOP

Na žerjavu res ne moremo varčevati energije. Luč lahko ugasnem le takrat, ko je dovolj svetlo. Na peči bi bilo najbrž več možnosti, vendar se na to ne spoznam.

Boštjan Kralj, Vroča predelava - Kontiliv

Vsi bi morali varčevati. Če varčujem samo jaz, potem se nič ne pozna. Prihranimo lahko tudi tako, da ne prižigamo luči po nepotrebnem. Dosledno bi morali upoštevati tudi tehnološka navodila.

Marjan Rekar, Vroča predelava - Vzdrževanje

Para spušča na vseh koncih. Pozimi se to dobro vidi. Vzdrževati bi morali energetske napeljave, da bi ne bilo toliko izgub. Proizvodnega procesa ne poznam toliko, da bi z gotovostjo lahko rekel, kje bi še lahko prihranili energijo.

Bogdan Razinger, Uprava

Elektrike bi lahko veliko prihranili. Sredi belega dne marsikje gorijo luči, kar se tiče ogrevanja pa običajno raje odpremo okno, namesto da bi zaprli ventil na radiatorju. Po pisarnah bi to lahko rešili s termostatskimi ventili

Marija Novak, Nabava

V pisarnah bi morali paziti na dolžino telefonskih pogovorov, uporabljati računalnike v poslovne namene (internet), ugašati luči, zapirati radiatorje. V proizvodnji bi tudi lahko kaj prihranili. Na primer sevala, ki ogrevajo delovna mesta, bi morali ugašati takrat, ko tam ni nikogar. Delovodje bi morali zaposlene opozarjati na takšne stvari.

Esad Kurbegović, Tehnične storitve – Železniški transport

Na mojem delovnem mestu (vzdrževanje železniških tirov) ni veliko možnosti. Več jih je v proizvodnji. V garderobah in delavnicah pa dosledno ugašamo luči.

Dušan Radočaj, Vroča predelava - Brusilnica

Seveda varčujemo. Takrat ko naprave ne obratujejo, jih izklopimo, ugasnemo luči in podobno.

Milovan Radonjić, Vroča predelava - Valjarna

Energijo bi se dalo prihraniti, vendar je potrebno upoštevati tudi zahteve proizvodnega procesa. Naprave so stare - še iz tistih časov, ko dobava energije ni predstavljala težav in verjetno ne omogočajo kakšnih prihrankov. Ogrevanje v garderobah je že tako slabo. Tu se res ne da nič narediti. Menim, da to tudi ne predstavlja velikega stroška.

Amir Muminović, Vroča predelava - Valjarna

Za naprave ne bi vedel, če to omogočajo. Garderobe in podobne prostore pa ogrevamo tudi takrat, ko tam ni nikogar. Ravno tako je z razsvetljavo. Luč v kabini imam ugasnjeno. Tako bolje vidim na progo in zraven še varčujem!

Rudi Jakopin, Hladna predelava (SUZ)

Poglejte luči, ki svetijo sredi belega dne. Nekdo je najbrž odgovoren za te stvari. Energija je danes zelo draga. To vidimo tudi doma, še posebej, če je huda zima.

Miloš Zajc, Hladna predelava - Finalizacija

Prihranili bi lahko električno energijo. Takrat, ko ne delamo, bi morali linijo ustaviti.

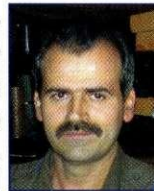

Bruno Bremec, Hladna predelava - Finalizacija

Preštejte koliko luči gori, pa še najmanj polovica zastoj! Z boljšo razsvetljavo bi lahko veliko prihranili. Navadne žarnice (500W) bi lahko zamenjali z varčnimi, ki imajo daljšo življenjsko dobo in porabijo bistveno manj elektrike.

Milan Blagojević, Hladna predelava - Vzdrževanje

Delavci večkrat kaj predlagamo, do uresničitve predloga pa ne pride prav velikokrat. Razlogi so različni, od tega, da ni sredstev, delavcev, materiala in časa. Včasih pa se tudi odgovorni naredijo gluhe.

Dragica Aleksić, Tehnična kontrola

V tem prostoru se ne da veliko prihraniti. Luči morajo biti prižgane vseh 24 ur, ker poteka delo neprekinjeno, naravne svetlobe pa ni. Druge energije pa pri našem delu ne potrebujemo.

Mladen Petrović, Hladna predelava - Valjarna

Prihraniti se da tudi tako, da stvari, ki bi jo lahko naredil v dvajsetih minutah, ne delaš pol ure. Sicer pa je ta naprava največji porabnik energije v našem obratu.

Miloš Žujić, Predelava debele pločevine - Adjustaža

Obratujemo neprekinjeno. V primeru zastojev pa lahko določene naprave izklopimo, ugasnemo luči in podobno. Vendar to ne traja dolgo časa.

Marjan Lah, Kadrovska služba

Strošek energije je v poslovanju našega podjetja ena pomembnejših postavk. Opažam, da se je v zadnjih letih odnos do vseh vrst porab bistveno spremenil, kar se odraža tudi v znižanju specifičnih porab energentov v vseh sredinah, predvsem pa pri največjih porabnikih. Tudi sistem

merljivih kriterijev imamo v podjetju naravnano tako, da je doseganje ciljnih vrednosti ovrednoteno z deležem stimulacije delavcev v nekaterih sredinah, kar prav gotovo tudi vpliva na odnos do varčnega pristopa. Na specifično porabo vplivajo tudi drugi dejavniki, kot so kontinuirana proizvodnja, zastoji, izpleti, izmet in izraba časa, na kar pa imamo mnogi vpliv. Varčevanje in gospodarna raba energije je kontinuiran proces optimizacij tehnoloških in delovnih procesov.

Mirsad Ejupović, Predelava debele pločvine (SUZ)

V našem obratu smo zamenjali vsa razbita stekla, vrata v obrat. Tudi na napravah se da marsikaj prihraniti, če jih dobro vzdržujemo.

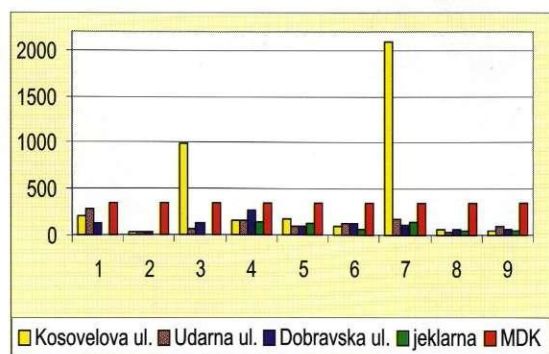

Ekologija

MONITORING ONESNAŽENOSTI ZRAKA NA SLOVENSKEM JAVORNIKU

Prejeli smo vmesno Poročilo o monitoringu onesnaženosti zraka na Slovenskem Javorniku, ki ga je pripravil Inštitut za varstvo okolja Maribor. Meritve koncentracij prašnih usedlin in kovin (kadmij, svinec, cink in železo) v njih, so potekale v obravnavanem merilnem obdobju (april do december 2000) na Slovenskem Javorniku (merilna mesta Udarina 5, Dobravska 16 in Kosovelova 1). Rezultati so pokazali, da posamezne mesečne koncentracije prašnih usedlin na merilnih mestih Udarina in Dobravska ne presegajo mejne mesečne vrednosti, v Kosovelovi pa je bila mesečna mejna vrednost v juniju in oktobru presežena. Povprečje vseh meritev težkih kovin (svinec, kadmij, cink) v prašnih usedlinah ne dosega mejne letne vrednosti za posamezno kovino na nobenem od naštetih merilnih mest.

	1.meritev	2.meritev	3.meritev	4. meritev	5. meritev	6. meritev	7. meritev	8. Meritev	9. Meritev
	april	maj	junij	julij	avgust	september	oktober	november	december
	mg/m ³ dan	mg/m ³ dan	mg/m ³ dan	mg/m ³ dan	mg/m ³ dan	mg/m ³ dan	mg/m ³ dan	mg/m ³ dan	mg/m ³ dan
Kosovelova ul.	210	30	990	160	180	90	2090	60	40
Udarina ul.	280	30	70	150	90	130	170	30	100
Dobravska ul.	130	30	130	260	100	120	110	60	60
jeklarna				149	127	66	145	48	51
MDK	350	350	350	350	350	350	350	350	350

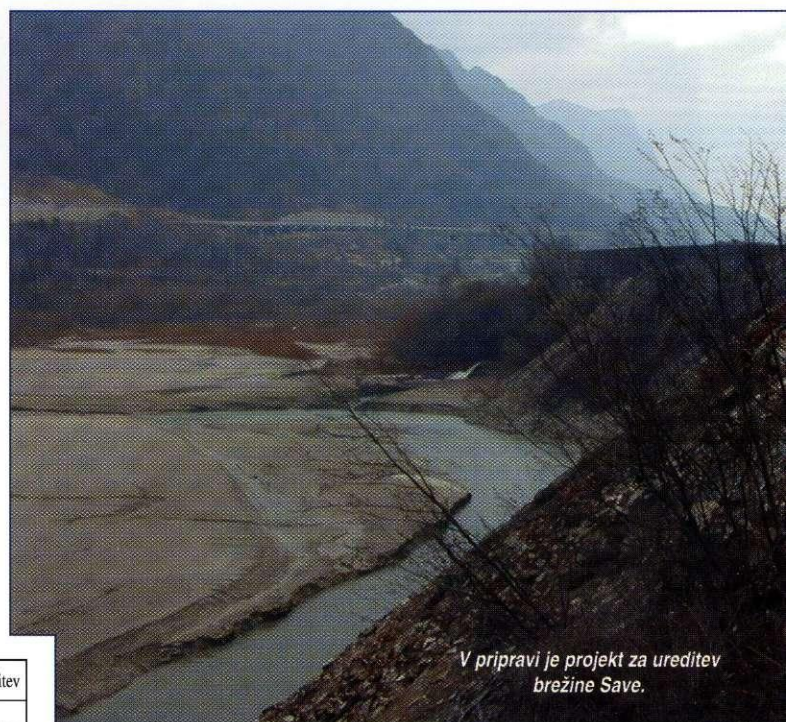
K onesnaževanju in onesnaženosti območja Slovenskega Javornika prispevajo različni viri: neposredno ob območju je deponija žlindre, na območju poteka lokalni promet, na severni strani poteka regionalna cesta III. reda Jesenice – Vrba in železniška proga Ljubljana – Jesenice, na južni industrijski tir, poleg tega pa še lokalne aktivnosti, kot so delo na vrtu, kurišča, obrtne delavnice in podobno.

Vsi rezultati, razen koncentracij prašnih usedlin v mesecu oktobru na Kosovelovi, so običajni za ta čas in urbano okolje. Visoki vrednosti, izmerjeni v oktobru na Kosovelovi ne sledijo visoke koncentracije kovin, saj je skupna masa vseh kovin na tem mestu v tem mesecu celo najnižja, zato bi prekoračitev težko pripisali deponiji žlindre.

Onesnaženost na posameznih merilnih mestih ne kaže izrazitih izstopajočih zakonitosti ali značilnosti. Vpliv deponije žlindre ni zaznaven.

Meritve ob Jeklarni izvaja od julija ACRONI sam. Tu mesečne mejne koncentracije prašnih usedlin niso bile presežene.

Andreja Purkat

V pripravi je projekt za ureditev brežine Save.

ODPRAŠEVANJE JEKLARNE

V decembru 2000 je bila podpisana pogodba o izdelavi bazičnega inženiringa z Dansteel Engineering z Danske. Konec februarja 2001 so nam že predstavili njihove predloge za zmanjševanje emisij prahu tako v obratu kot tudi izven obrata.

Za odsesavanje 4. odprtine elektro peči je predvidena nova odpraševalna naprava, ki bo postavljena poleg obstoječega objekta odpraševalne naprave. S tem bo na razpolago dovolj kapacitete obstoječe odpraševalne naprave, da se bodo nanjo priključili ostali viri emisij prahu – komora elektro peči, sušenje ponvic, rušenje in sušenje vmesnih ponvic, vakumska naprava in naprava za vpihanje dušika. Povečana bo velikost nape nad elektro pečjo in kapaciteta odpraševalne naprave sistema transporta legur in dodatkov.

Končno dokumentacijo bomo prejeli v dveh mesecih. Na tej osnovi bodo izdelani izvedbeni projekti in dogovorjen vrstni red rekonstrukcije. Dela naj bi bila zaključena v avgustu 2002.

Janez Pikon

NOVICE IZ TOVARNE

PROFITNI CENTER PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE

Profitni center PDP je še kot obrat deloval kot zaključena celota pri proizvodnji debele pločevine, zato je logično, da je tudi po sedanjih organiziranosti tako. Kljub temu smo vseeno izvedli nekaj organizacijskih sprememb, kar nam bo v kombinaciji z drugimi ukrepi pomagalo dosegati boljše rezultate poslovanja.

Vodstvo PC Predelava debele pločevine se je odločilo za "gasilski posnetek".

Poudariti moram, da je bila še v letu 1999 načrtovana in dosežena mesečna proizvodnja in odprema nekaj nad 5000 ton, v marcu 2001 pa je operativni proizvodni plan dosegel že 7200 ton, plan odpreme pa celo 7300 ton. Dosežek je toliko večji tudi zato, ker smo ga dosegli v času, ko še ni zaključena niti ena večja investicija v proizvodni proces in je uspeh posledica dobrega dela celega obrata in učinkovitega vzdrževanja.

Popolnoma nam je jasno, da ne smemo spati na lovorikah, zato moramo poslovanje stalno izboljševati, saj vemo, da je edina stalnica le dejstvo, da se vse spreminja.

Zaradi lažjega in učinkovitejšega vodenja proizvodnje, smo iz prevelikega oddelka adjustaže izločili oddelek toplotne obdelave in krojenja pločevine (OTOP), tako da ima PC štiri sektorje. To so ADJUSTAŽA, ki jo vodi Zvone Klemenc, vanjo vključena ODPREMA, ki jo vodi Damjana Kavalar, OTOP, ki ga vodi Bojan Dežman, LUŽILNICA, ki jo vodi Borut Koprivec ter VZDRŽEVANJE, ki ga vodi ing. Ahmed Telalović. Sektorji so tudi v našem PC formirani kot zaključene tehnološke celote in imajo podobno vlogo tako kot v že predstavljenih večjih profitnih centrih Vroča in Hladna predelava. Na ta način skušamo strokovno, tehnološko in proizvodno aktivirati čimveč sodelavcev za doseganje čim boljših rezultatov. Glede na to, da smo po velikosti najmanjši profitni center, je vloga izmernih vodij nekoliko drugačna kot v ostalih dveh PC. Ravno tako so na svoji dnini zadolženi za izvajanje proizvodnih planov, organizacijo dela in nadzora nad ljudmi, vendar smo z uvedbo dninskih vodij proizvodnje istočasno ukinili delovodje ter na ta način dosegli popoln nadzor nad celotnim obratom ter racionalizirali število vodstvenih ravni na minimum.

Tako ima direktor PC enega pomočnika za proizvodnjo (Robert Prešern, univ. dipl. ing.), enega za tehnologijo (Marjan Kunšič,

univ. dipl. ing.), štiri sektorske vodje in štiri izmenske vodje proizvodnje. Vsi ostali delavci so že v neposredni proizvodnji.

V zadnjem letu dni smo mnogo denarja in naporov vložili v izboljšanje videza obrata, delovnih pogojev in čistoče. Naj naštejemo le večje spremembe: sanacija hale C zaradi delovanja žindre, dodatno betoniranje poda v halah A in B, zamenjava razbitih stekel, štiri nova dvizna vrata, beljenje sten v obratu, novo plinsko ogrevanje, izboljšave glede varnosti dela na posameznih agregatih itd.

V prihodnosti imamo v načrtu še povečevati proizvodnjo, predvsem pa bomo skušali povečati delež zahtevnejših pločevin (nerjavne, konstrukcijske legirane in pločevine za poboljšanje). Realizacijo teh načrtov nam bodo poleg dobre organizacije dela omogočile tudi nove investicije, ki so že v teku (peskarsko lakirna linija, nov kombiniran sekator, rekonstrukcije nekaterih agregatov) ter nekatere dodatne investicije, ki jih bomo predlagali v prihodnje. Predvsem gre za pridobitev dodatnih kapacitet za toplotno obdelavo, zaradi povečane proizvodnje in odpreme, pridobitev dodatnih skladiščnih kapacitet in še kaj. Za nekaj ukrepov za znižanje stroškov in povečanje produktivnosti na glavnih agregatih se bomo morali dogovoriti s PC Vroča predelava, predvsem v smislu izboljšanja kvalitete vstopne pločevine in pravočasne in optimalne oskrbe našega PC z vložkom. Pri tem so jasno vključene tudi vse službe od nabave, prodaje, logistike do tehnične kontrole, RR in drugih.

Razen proizvodnje in tehnologije je in bo naša pozornost usmerjena tudi v izobraževanje ter motiviranje ljudi za dobro delo in posledično dobro plačilo. V zvezi s tem se bomo posebej posvetili nagrajevanju, ki mora biti pravično in čimbolj stimulatívno. Večjo pozornost bomo posvetili tudi varnosti pri delu. Načrti za prihodnost so ambiciozni, vendar realno dosegljivi, od njihovega doseganja pa je odvisna naša eksistenca.

Direktor PC PDP
Dr. Slavko Ažman

Sedaj še ročno označevanje pločevine bo kmalu opravljala avtomatska naprava.

REKORDI PC PREDELAVE DEBELE PLOČEVINE SE ŠE NAPREJ VRSTIJO

Po zgodovinski rekordni odpremljeni količini in realizaciji v januarju 2001, nam je v februarju uspelo doseči še rekordno proizvodnjo s 6854 tonami gotovih izdelkov. Operativni plan smo tako presegli za 354 ton oziroma 3 odstotke, prejšnjo rekordno proizvedeno količino (november 2000) pa smo presegli za 61 ton. Zelo pomembno in razveseljivo je, da smo plan presegli pri vseh skupinah jekel ter da se kontinuiteta rekordnih rezultatov proizvodnje in odpreme izdelkov debele pločevine nadaljuje iz meseca v mesec.

Povprečje zadnjih šestih mesecev, 6420 ton proizvedene in 6310 ton odpremljene debele pločevine, pa postavlja še bolj smeje operativne načrte za v bodoče. Načrte naj bi uresničili že v marcu 2001, in sicer z novo rekordno proizvedeno količino 7200 ton.

Nič manj pomemben rezultat, za marsikoga celo še bolj pomemben, pa je najvišji dosežen izplen v celotni zgodovini prej obrata, zdaj PC PDP, ki znaša 88,53 odstotka. Planiran izplen je bil tako presežen za 1,01 odstotka, prav tako pri vseh skupinah jekel.

Če seštejem rekordno proizvedeno količino (v najkrajšem mesecu), z rekordnim izplenom ob za 13 odstotkov nižji specifični porabi električne energije in 21 odstotkov nižji specifični porabi zemeljskega plina, lahko vsem delavcem PC PDP za ta izreden dosežek res iz srca čestitam. Hkrati pa upam, da bomo nove rekordne znamke postavili že v marcu 2001.

Pomočnik direktorja PC PDP za proizvodnjo
Robert Prešern, univ. dipl. ing.

PRIKLOP NOVE DIGITALNE ISDN TELEFONSKE CENTRALE

Stara telefonska centrala je bila montirana leta 1981. Tehnološko zastarela centrala ni več sledila razvoju telekomunikacijskih storitev, katere že omogoča javno omrežje, zato smo se jo odločili zamenjati.

Z izidom Pravilnika o vodenju projektov in ukrepov, smo izdelali predlog nabave nove ISDN telefonske centrale. Nadzorni svet Slovenskih Železarn je predlog investicije potrdil. Investicijska koordinacija projekta je po večkratnih zbiranjih ponudb izbrala dobavitelja za ISDN naročniško telefonsko centralo in ostalo telekomunikacijsko opremo. Izbrani dobavitelj in podpisnik pogodbe je podjetje PROCOM d.o.o. Ljubljana, dobavljena pa je bila oprema nemškega proizvajalca Bosch Telekom.

Nova telefonska centrala je sestavljena iz glavne centrale montirane v Upravni stavbi Acroni in treh podcentral montiranih v Upravni stavbi Javornik, Upravni stavbi Jeklarna in v stavbi ERC – ATC Jesenice. Centrale so med seboj povezane z optičnimi vlakni. V prostorih, kjer so montirane centrale smo posodobili telefonske delilnice. Povezati smo morali obrat HVB in Vročjo valjarno z upravno stavbo Acroni, prej dovod iz Jesenic. Z optičnim kablom dolžine 3000 metrov smo povezali centralo na Jesenicah z glavno centralo v upravni stavbi Acroni.

Glavna priključitev je potekala od petka 23. februarja do ponedeljka 26. februarja, vse tri dni od 7 ure do 23 ure. V tem času smo priključili 600 telefonskih priključkov na Beli in Javorniku ter zamenjali 300 analognih z novimi digitalnimi telefoni.

Prvi delovni dan po vključitvi centrale ni bilo večjih težav in telefonski promet z novimi internimi številkami je normalno stekel.

V novi telefonski posredovalnici.

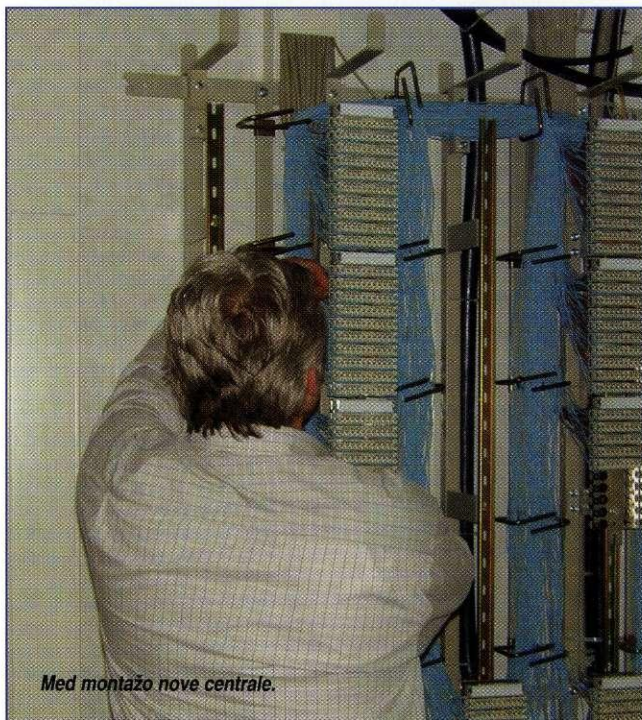

Med tednom pa smo priključili tudi ostala podjetja bivše Železarne Jesenice, ki so uporabljale staro centralo.

Telefonska centrala ima skupaj 1000 internih priključkov in je na javno omrežje povezana s tremi primarnimi dostopi.

Nova ISDN telefonska centrala omogoča direktno izbiranje internih števil z DID sistemom, tako se meja med javnim telefonskim omrežjem in lokalnim omrežjem zbriše in lokalno omrežje postane del javnega omrežja. Na sistem smo priključili GSM oddajnik, ki omogoča znižanje stroškov na mobilnem omrežju. ISDN telefonski aparati omogočajo dostop do različnih funkcij in v veliki meri povečajo uporabnikovo storilnost. Na sistem smo priključili tudi govorno pošto oziroma avtomatska tajnico za 200 uporabnikov.

ISDN telefonska centrala prinaša v naše poslovno okolje številne prednosti, dolgoročno pa tudi optimizacijo stroškov pri izgradnji moderne teleinformacijske strukture podjetja.

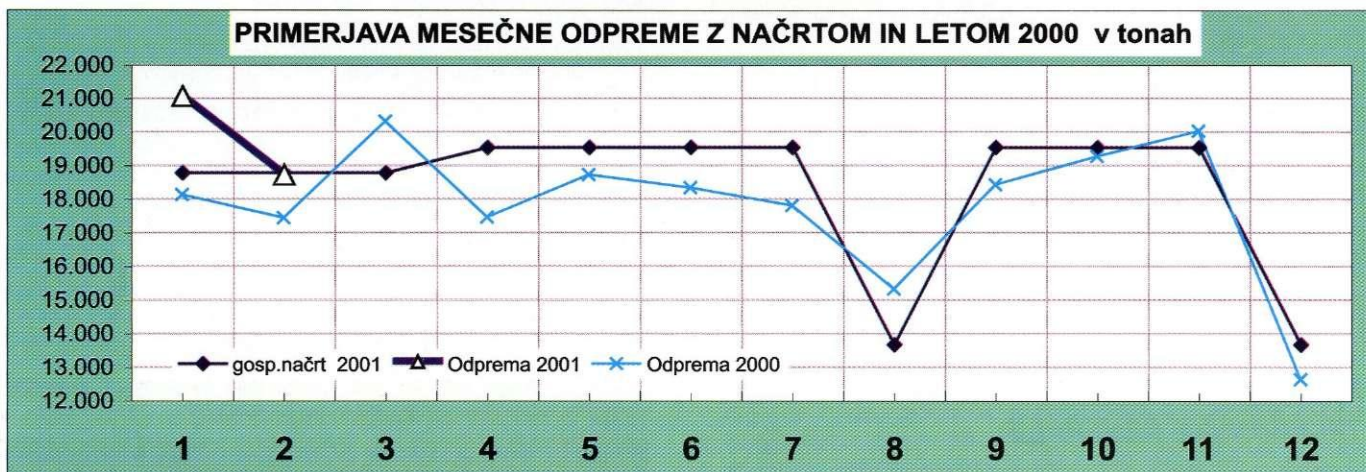
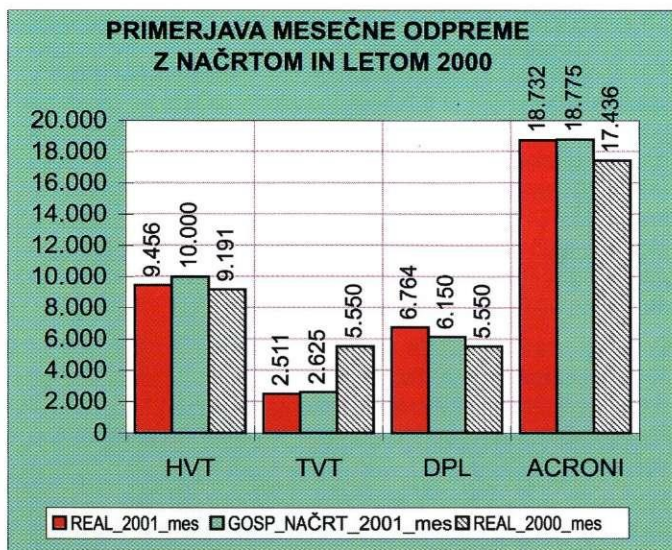
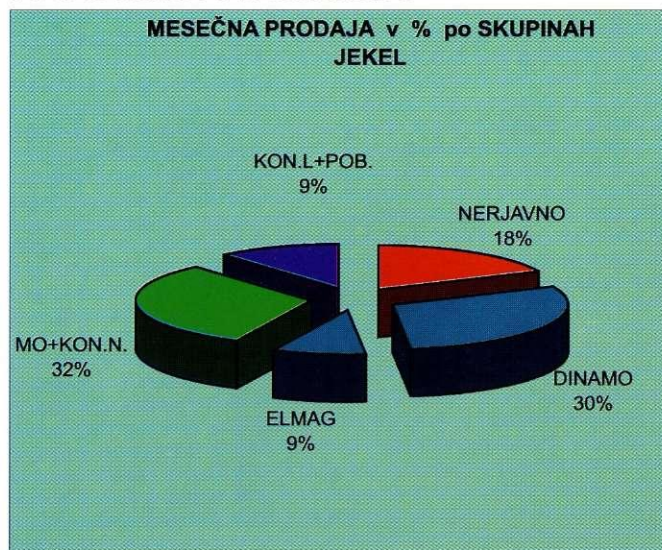

Med montažo nove centrale.

Delavci Tehničnih storitev iz oddelka TTZ so z montažo in usposobitvijo nove telefonske centrale ter omrežja, opravili veliko in zahtevno delo, zato zaslužijo čestitke in pohvalo!

Vitomir Grumerc, Valentin Markež

POSLOVANJE V FEBRUARJU

PROIZVODNJA ZA MESEC FEBRUAR

Skupna proizvodnja končnih izdelkov je znašala 18.690 ton. Operativni načrt je bil presežen za 0,6 odstotka. Izdelano je bilo 3.327 ton nerjavne pločevine in trakov ali 103,3 odstotke načrtovanega. Odpremljeno je bilo 18.732 ton izdelkov, kar predstavlja 98,0 odstotno realizacijo visoko zastavljenega operativnega načrta.

Profitni center Vroča predelava:

Jeklarna je izdelala 24.584 ton slabov, od tega 3.667 ton nerjavnega jekla. Operativni načrt je presegla za 11,9 odstotka. Nenačrtovanih vzdrževalskih zastojev je bilo zelo malo, le 6 odstotkov obratovalnega časa. Edini večji zastoj je bil izpad komprimiranega zraka zaradi okvare kompresorja (33 ur). Uspešno je bil opravljen remont elektro obločne peči, naprave za kontinuirno vlivanje in 160 tonskega žerjava (54 ur). Prav tako je bil presežen načrtovan izplen za 0,3 odstotka, zaradi izboljšav tehnološkega postopka pri taljenju.

V **Vroči valjarni** so izvaljali 21.337 ton izdelkov (101,6 odstotkov operativnega načrta). Izvaljano je bilo 4.277 ton izdelkov iz nerjavnih jekel. Nenačrtovanih zastojev je bilo 16,6 odstotkov obratovalnega časa. Tudi v valjarni je bil največji izpad proizvodnje zaradi pomanjkanja komprimiranega zraka (36 ur). Zaradi okvare E-bloka na ogrodju štel je bilo 13,5 ur zastoja. Dosegli so izredno dober izplen - 96,7 odstotkov. Skupno doseženi izplen na

valjavniški progi je presegel pričakovanega kar za 1 odstotek.

Profitni center Hladna predelava:

Dosežena je bila proizvodnja 9311 ton izdelkov kar predstavlja 97,2 % realizacijo visoko postavljenega cilja, od tega 1.256 ton nerjavnih izdelkov. Največ je bilo tehnoloških težav s predelavo visokoogljčnih jekel. Zaradi krhkosti je bilo potrebno dodatno žarjenje. Na lužilni liniji SCAP so bile večje motnje z okvarami peskarskega stroja, kar je delno vplivalo na nižjo proizvodnjo izdelkov iz visokoogljčnih jekel. Valjavniško ogrodje Sendzimir je stalo 24 ur zaradi blokad ležajev. Skupno doseženi izplen hladne predelave znaša 87,1 odstotek in je enak načrtovanemu za mesec februar.

V **Finalizaciji tople valjanih trakov** je bila dosežena proizvodnja končnih izdelkov 2.526 ton (101,0 odstotek operativnega načrta). Večjih zastojev ni bilo. Izplen znaša 85,5 odstotka, kar je nekoliko več, kot je predvideno v Gospodarskem načrtu.

Profitni center Predelava debele pločevine:

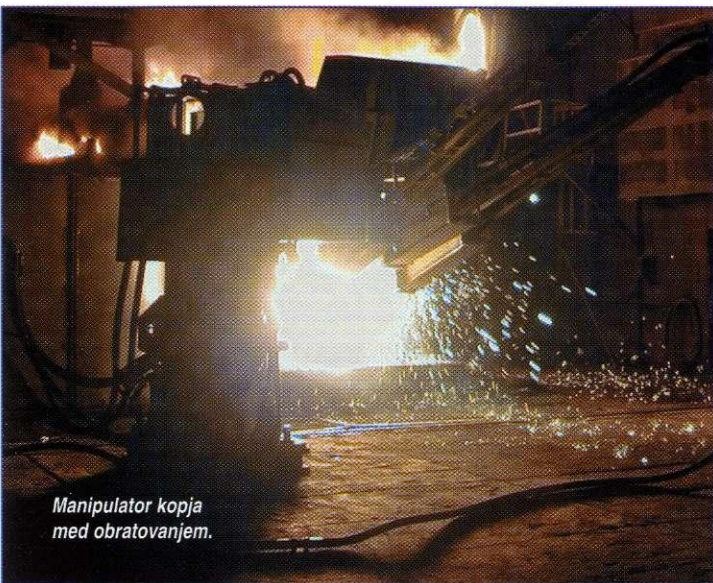
Dosežena končna proizvodnja je znašala 6.853 ton debele pločevine, (105,4 odstotkov operativnega načrta). Skupno je bilo izdelane 1.861 ton nerjavne pločevine (103,4 odstotke operativnega načrta). Večjih zastojev, ki bi vplivali na končno proizvodnjo ni bilo. V Predelavi debele pločevine je bil tudi načrtovani izplen presežen za 0,4 odstotka.

Tehnični direktor
Branko Banko, univ.dipl.ing.

KAJ JE NOVEGA V SEKTORJU IZDELAVE JEKEL

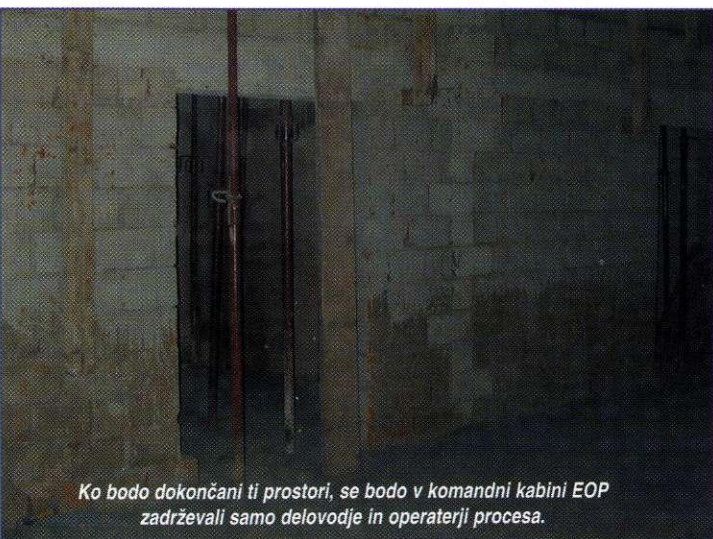
Manipulator kopja je dobavilo podjetje BSE, Kehl, s katerim ima družba Acroni navezane tesne stike.

Manipulator kopja med obratovanjem.

Na elekto obločni peči (EOP) že od začetka letošnjega leta obratuje manipulator kopja. Zaposleni so nov način dela hitro osvojili, izboljšali so se jim delovni pogoji, predvsem pa je delo varnejše.

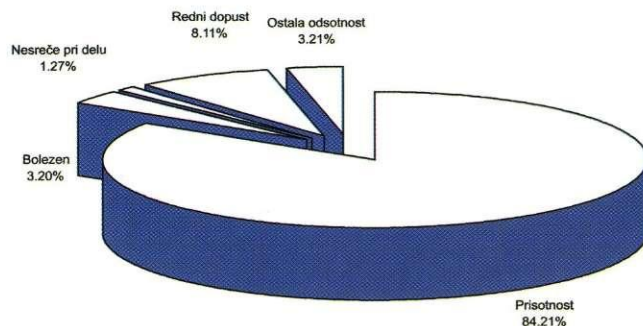
Sredi februarja so začeli graditi higienske prostore, skladišče nujnih rezervnih delov, priročno delavnico za vzdrževalce in bivalne prostore za izmeno na EOP. V skladu z ergonomskimi predpisi bo prenovljena tudi komandna kabina na peči in urejeni higienski prostori za delovodje tega oddelka.

Ko bodo dokončani ti prostori, se bodo v komandni kabini EOP zadrževali samo delovodje in operaterji procesa.

KADROVSKA GIBANJA V FEBRUARJU

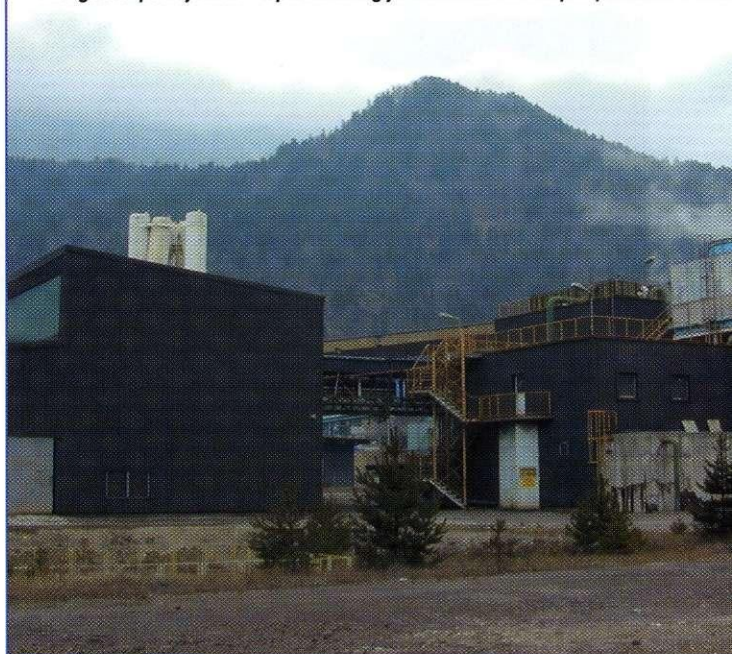
ODSOTNOST

V Februarju 2001 je bila odsotnost manjša kot v istem lanskem mesecu. Za več kot odstotek je bilo manj bolovanja zaradi bolezni, tudi zaradi nesreč pri delu je bolovanja nekaj manj. Več je bilo rednih dopustov in ostale odsotnosti.

Ivanka MAVRI

Energetska postaja Bela - toplotno energijo skozi hladilne stolpe spuščamo v zrak.

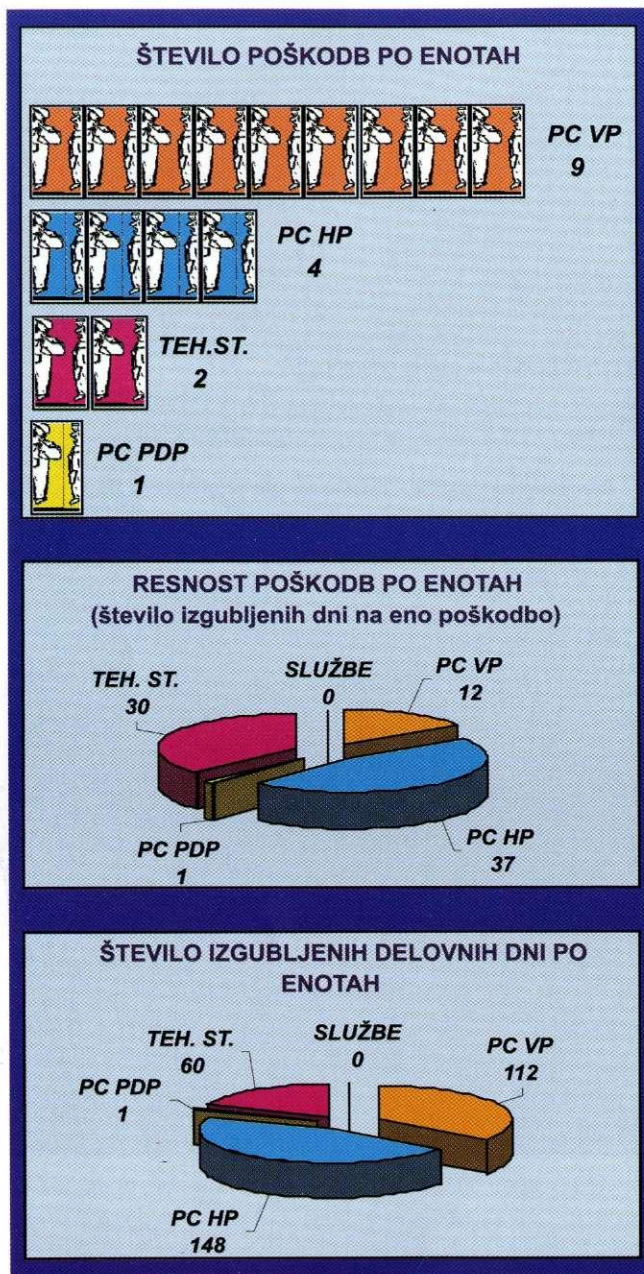
JUBILANTI DELA

10 let	ŠEPIC DARKO	PC VROČA PRED.
20 let	CANKAR MATJAŽ	PC VROČA PRED.
	HALILIĆ IZET	PC VROČA PRED.
	DELIČ IVAN	PC PRED. DEB. PLOČ.
	JAN SUZANA	PC PRED. DEB. PLOČ.
	VOJNIKOVIC SENAD	TEHNIČNE STORITVE
	MUSIČ ZLATA	NABAVA
30 let	ŠILJAR ALOJZ	PC VROČA PRED.
	DŽAFIĆ MEHMED	PC VROČA PRED.
	SOBERL BOSTJAN	TEHNIČNE STORITVE

Iskreno jim čestitamo!

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

V mesecu februarju se je pripetilo 16 poškodb pri delu. Poškodovanci so bili zaradi posledic teh poškodb in posledic poškodb v preteklosti odsotni z dela 321 delovnih dni, to je dobrih 20 dni na poškodbo. V primerjavi s preteklim mesecem se je število poškodb bistveno povečalo (iz 10 na 16), povečala pa se je tudi resnost teh poškodb.

V PC VROČA PREDELAVA se je število poškodb v primerjavi s preteklim mesecem povečalo za več kot 100%. Največ poškodb je bilo v sektorju IZDELAVE JEKLA in sektorju VZDRŽEVANJA. Po številu izgubljenih dni izstopa PC HLADNA PREDELAVA predvsem zaradi posledic poškodb v sektorju PRIPRAVA IN LUŽENJE. Poškodbe so logična posledica neobvladovanja tehnologije ter organizacijskega nereda. To naj bo v razmislek vsem, predvsem pa odgovornim v omenjenih PC oz. sektorjih.

Gorazd Sušnik

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

IZJAVA O VARNOSTI Z OCENO TVEGANJA

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

V februarški številki Novic smo predstavili metodo, kako s pomočjo ocenjevanja pogostnosti in verjetnosti nastanka nevarnosti/škodljivosti ter ocenjevanja posledic (od brez bolovanja do smrtne poškodbe) pridemo do razvrščanja nevarnosti/škodljivosti v razrede tveganja: od razreda 1, ko je tveganje znosno oziroma ga ni, do razreda 5, ki zahteva takojšnje ukrepanje.

Pri ocenjevanju ima velik vpliv osebna ocena presojevalca, ki pa se naslanja na analizo poškodb pri delu, kjer se poleg pogostnosti in resnosti, ugotavlja tudi vire in vzroke, na katerih mestih naprave je največ poškodb/zdravstvenih okvar in pri kakšnih tehnoloških fazah oz. tehnoloških motnjah, ali je bilo delo opravljeno na pravi način, ali je delavec uporabljal osebno varovalno opremo... Seveda nimajo vsi nepredvideni dogodki za posledico poškodbo/zdravstveno okvaro, da bi lahko naredili take analize.

Ta subjektivni faktor delno izgubi svoj vpliv, ker v oceno spada tudi primerjava skladnosti vseh delovnih pogojev, vključno z delovno opremo, s predpisi VZD, standardi in normativi za vsako ugotovljeno nevarnost/škodljivost posebej v vsaki skupini aktivnosti: od vstopa pri vratarju in prihoda v garderobo na začetku dne, opravljanja delovnih nalog, do odhoda iz garderobe in izhoda pri vratarju.

Bolj natančna in podrobna kot bo ocena tveganja, bolj konkretni in učinkoviti bodo ukrepi za odpravo oz. zmanjšanje tveganja.

Sestavni del Izjave z oceno tveganja je tudi razna interna dokumentacija s področja VZD. Naj je naštejemo le nekaj:

- seznam delavcev ter njihova usposobljenost (tudi za dodatna dela),
- obdobji zdravniški pregledi delavcev ter njihova spričevala, kjer so navedene morebitne omejitve,
- ekološke meritve na delovnem mestu in v delovnem okolju,
- seznam osebne varovalne opreme,
- listine o nevarnih snoveh,
- požarni red,
- seznam preventivnih pregledov delovne opreme.

Na razvrstitve tveganja vpliva tudi strokovna raven in časovna usklajenost teh dokumentov. V kolikor so pomanjkljivi, se v ukrepih mora predvideti njihova ureditev.

Na ravni vsakega PC pa morajo biti izdelani naslednji končni dokumenti:

- **Dokument o varnosti in zdravju pri delu**, iz katerega je razvidno stanje VZD.
- **Opis delovnega mesta/oddelka po aktivnostih**, kjer so združeni delavci po podobnih/sorodnih delih in vrstah nevarnosti/škodljivosti.
- **Nevarnosti in škodljivosti po aktivnostih**; To je izhodiščni dokument za obravnavo posameznih nevarnosti/škodljivosti. Za vse ugotovljene nevarnosti/škodljivosti mora biti iz priložene dokumentacije razvidno, kdo in na kakšni osnovi jo je razvrstil v določeni razred tveganja.
- **Izvedba ukrepov**; Ta dokument je bistvenega pomena, ker je iz njega za posamezne nevarnosti/škodljivosti razvidno: ocena tveganja, vrsta ukrepa, kdo ga mora izvesti in v kakšnem roku ter datum kontrole.

Vsa ta dokumentacija se izdela v **projektni skupini v posameznih PC**, ki ji predseduje direktor PC, v njej pa so še strokovni delavci: vodje sektorjev, varnostni inženir, ekolog, dr. medicine dela. Po potrebi se lahko tudi razširi.

Po dogovoru bodo čista administrativna dela prišla na vrsto na koncu projekta. Obravnavala se bodo na principu samoocenjevanja. **Na elektronski oglasni deski Acroni-ja intranet v okencu Varstvo in zdravje pri delu poglavje Ocena tveganja lahko vidite glavne obrazce, ki jih uporabljamo. V obrazcu administrativna dela tako lahko že sami ugotavljate pogoje dela in pripravite morebitne predloge za izboljšanje.**

Nekateri od tako ugotovljenih in predvidenih ukrepov so na konkretni in operativni ravni, drugi pa so sistemske narave, ki se morajo izvajati na ravni Acroni - ja. Obe ravni pa sta združeni v celovit in enoten sistem, ki drug drugega podpirata, upoštevata in si zaupata, zagotavlja sistemsko in kakovostno obvladovanje in napredovanje celovitega poslovnega sistema, v katerem se **sistem varnosti in zdravja pri delu** ne more in ne sme obravnavati ločeno.

Sprejeta Izjava z oceno tveganja v takem pomenu, pa tudi meni kot delojemalcu, dviga zaupanje v delodajalca. Le tak medsebojni odnos zagotavlja nadaljevanje uspešnega poslovanja Acroni- ja.

Pintar Franc

intr@Net

ZAKLJUČKI S PRVEGA SESTANKA

V prejšnjih Novicah smo pričeli predstavljati Acronijev notranji informacijski sistem Intranet. Na sestanku vseh, ki v Acroniju oblikujejo in vsebinsko polnijo Intranet smo ugotovili, da navedenega sistema ne uporabljamo v zadostni meri. Problemi so v neažurnosti podatkov, neenotnih oblikah podajanja podatkov ter različno bogatih oz. bolje rečeno revnih predstavitev. Določene službe in oddelki sploh niso vključeni v Intranet. Povečevanje obsega informacij na Intranetu zaradi zaupnosti podatkov zahteva uspostavitve selektivnega pristopa do podatkov.

Zaključki predstavitve so bili:

- omejevanje papirnatega poslovanja
- tekoče nalaganje vsebin
- poenotenje predstavitev
- postavljanje omejitev pri dostopih
- razširjanje kroga uporabnikov intraneta
- predstavitev dela rednih mesečnih poročil na intranetu
- predstavitev poročil proizvodnje na intranetu
- uvajanje rubrike izrednih dogodkov z možnostjo dialoga
- vabila in zapisniki na intranetu
- predstavitev varstva pri delu na intranetu
- arhiviranje in ločevanje starejših podatkov iz preteklih let

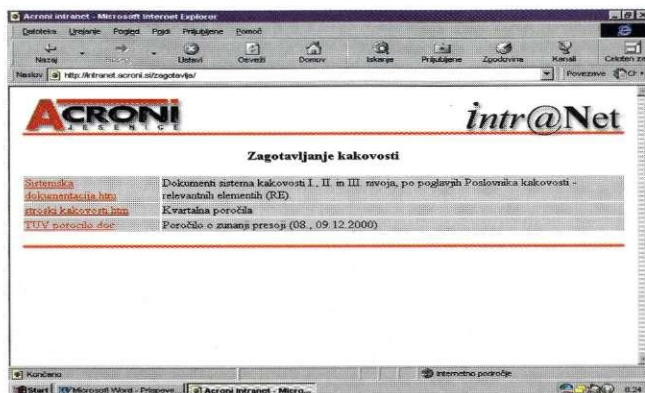
Na osnovi predstavitve posameznih strani v naslednjih izdajah Novic in neposredne uporabe pa boste sami presodili, kdo je uspešnejši in prizadnevnejši na področju intraneta. Sočasno smo se dogovorili o komuniciranju po elektronski pošti s ciljem zmanjševanja papirnatega poslovanja ter dragega in zamudnega fotokopiranja in tiskanja dokumentov

Ljubo Osovnikar

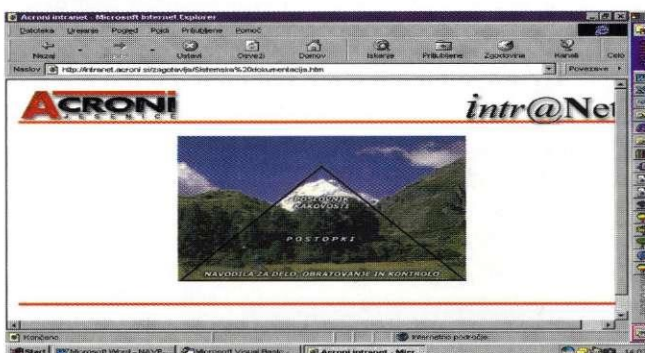
PREDSTAVITEV INTRANET STRANI SZK-JA

Sistemska dokumentacijo in pomembnejša poročila uporabnikom posredujemo preko INTRANETA. S tem smo v veliki meri zmanjšali stroške obvladovanja dokumentacije v podjetju. Uporabniki na intranet@acroni.si izberemo **Zagotavljanje kakovosti** in dobimo našo uvodno stran. Trenutna vsebina je

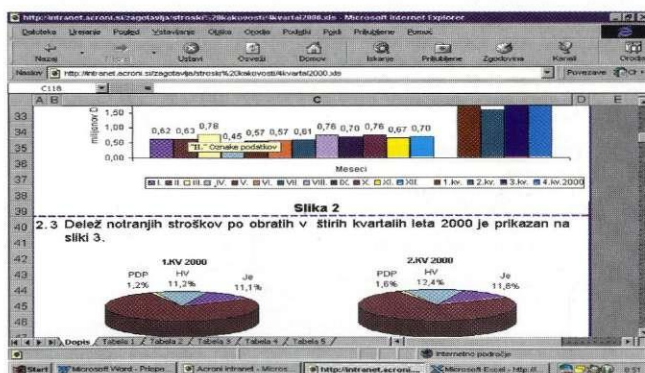
prikazana na sliki 1, nameravamo pa jo stalno izpopolnjevati. S klikom na naslov **Sistemska dokumentacija**, se nam odpre okno na sliki 2, ki nam nadalje omogoča vpogled v originale Poslovnika kakovosti in postopkov. Trenutno smo v fazi spreminjanja tako vsebine, kot oblike postopkov, zato še ni možen vpogled v vse. Večino dokumentacije 3. nivoja uporabljajo delavci v proizvodnji, zato ta ostaja v papirni obliki. Iz uvodne strani lahko kliknemo tudi na **Stroške kakovosti** in dobili bomo kvartalno poročila, katerega del je prikazan na sliki 3. S klikom na **TUV poročilo** dobimo vpogled v poročilo o zunanji presoji.

slika 1: Internetna uvodna stran SZK.

slika 2: Simbolika gore, za dostop do različnih nivojev dokumentacije.

slika 3: Del kvartalnega poročila o stroških.

Tudi Acronijeva internetna stran vsebuje naslov **Kakovost**, kjer sporočamo, da smo certificirani po standardu ISO 9001 in Acronijeva glava listov za dopise nosi znak:

Eni od novih zahtev standarda sta, poleg spremljanja zadovoljstva naših kupcev, tudi spremljanje zadovoljstva zaposlenih in nenehno izboljševanje, zato ste vsi bralci dobrodošli sporočati mnenja in predloge.

Maja Prestereš

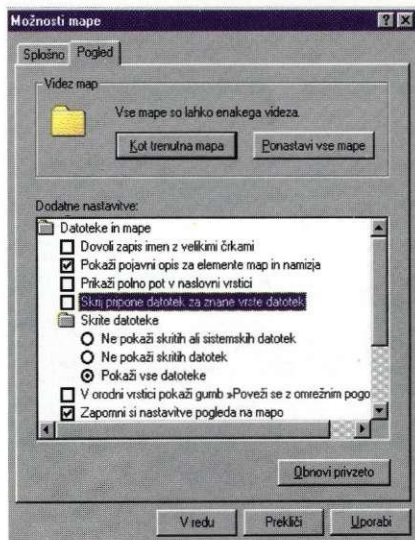
VIRUSI IN INTERNET ČRVI

Računalniški virusi so programi, ki se širijo in množijo s pomočjo različnih medijev od interneta do disket in so ponavadi pripeti na konec zagonskih datotek ali pa vgnjezdni v samo kodo. Dogodki, ki jih virusi sprožijo so lahko nedolžni (nadležna sporočila) ali pa so katastrofalni (sesutje informacijskega sistema, izbris ali spreminjanje datotek). Virusi se v svoji prvotni obliki (Tequila, Michelangelo, Old Yankee) skorajda ne pojavljajo več, izpodrinile so jih bolj nevarne različice, ki se širijo s pomočjo medmrežja.

Internet črvi so se prvič pojavili v začetku leta 1999 (Worm.Happy). Značilnost črvov je, da ne poškodujejo datotek na računalniku žrtve, ampak samo pošljejo kopijo samih sebe po elektronski pošti. Na podoben način se širijo tudi kombinirani črvi (Melissa), ki poleg širjenja svoje kode po medmrežju tudi modificirajo datoteke na računalniku žrtve in posledično lahko naredijo veliko škode. Zadnji primer uničevalnega kombiniranega črva je Naked.Wife. Kombinirani črvi so lahko tudi v obliki trojanskih konjev ali logičnih bomb, ki postanejo uničevalni šele ob izpolnitvi določenih pogojev.

Internet črvi in preventiva

Internet črvi se najpogosteje širijo s pomočjo prilon v elektronski pošti in za zagon svoje kode uporabljajo Microsoft Outlook ali Outlook Express. Pripone, ki so lahko okužene in jih ni priporočljivo odpirati, imajo končnice VBS, SHS, PIF ali EXE. Še bolj pa se je potrebno paziti prilon, ki imajo dvojne končnice (BAD.JPG.VBS, NICE.BMP.PIF ali IS_LINUX_GOOD_ENOUGH!.TXT.PIF), saj lahko preličejo vaš operacijski sistem, ki skriva znane končnice in prikaže samo predzadnjo končnico. Tako se lahko črv preko na videz nedolžne 'IS_LINUX_GOOD_ENOUGH!.TXT' (v resnici IS_LINUX_GOOD_ENOUGH!.TXT.PIF) pripone naseli na vaš računalnik in se s pomočjo Outlook Express-a ali Microsoft

Slika 1

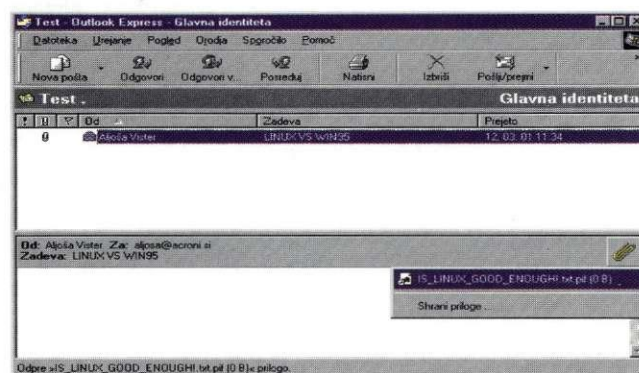
Sumljiva sporočila

Ne zaupajte sporočilom, ki so v tujem jeziku in poslana od znancev! Vedno pred odpiranjem takega sporočila telefonsko preverite verodostojnost sporočila! Če dobite reklamna (nenaročena) sporočila, ne odpirajte prilon in ne klikajte spletnih povezav, ki jih vsebujejo! Izogibajte se prilon z nenavadnimi imeni! Večina programerjev črvov se zanaša na dejstvo, da bodo uporabniki kliknili na imena kot so teens.exe ali kurnikova_nude.exe.

Pripone v Outlook Express-u pred in po prikazu končnic

Pred prikazom končnic

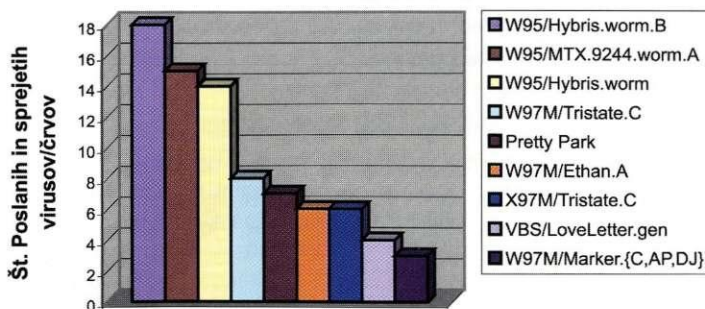

Po prikazu končnic

Zaščita pred internet črvi na Acroniju

Primarna zaščita v našem podjetju je poštni strežnik, ki vsako odhajajočo in prihajajočo pošto pregleda. Če pripone vsebuje črva, prejeto sporočilo shrani v začasno mapo, pošte ne dostavi in o dogodku obvesti pošiljatelja in administratorja našega poštne strežnika. Baza, iz katere se črpajo podatki o novih virusih, se obnavlja vsake tri ure. Če prebirate pošto z drugih poštne strežnikov (yahoo.com, email.si), vas naš strežnik ne bo zaščitil pred črvi in virusi v prilonah elektronske pošte.

Prestreženi virusi/črvi (poštni strežnik) od 1. Januarja 2001 do 12. Marca 2001

Sekundarna zaščita je postavljena na nivo končnega uporabnika, ki si lahko znotraj omrežja Acroni (intranet) ažurira program (fsecure) preko spletne strani <http://intranet.acroni.si/> (Adijo virusi). Ta zaščita je sicer učinkovita tudi za črve/viruse, ki bi jih lahko prejeli preko drugih poštne strežnikov, ICQ-ja, IRC-a, FTP-ja ali WWW-ja, vendar pa je zaščita odvisna od vaše ažurnosti.

Aljoša Visterl

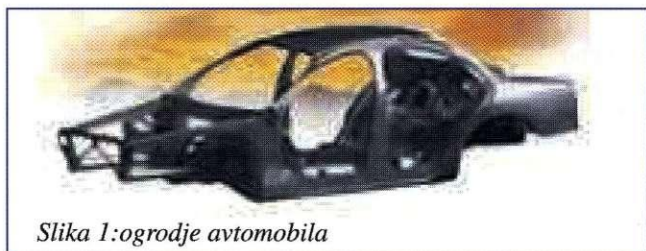
ULTRA LAHKO JEKLENO OGRODJE AVTOMOBILA

Zaradi vse večje konkurence drugih materialov kot so npr. aluminij in sintetične snovi se je 35 vodilnih jeklarskih firm iz 18 držav odločilo podpreti projekt razvoja ultra lahkega trupa osebnega avtomobila. Projekt koordinira mednarodni institut za železo in jeklo (IISI), projektiranje pa izvaja Porsche Engineering Service. S projektom so želeli dokazati uporabnost jekla za izdelavo avtomobilov z občutno manjšo težo avtomobila ob izboljšani varnosti, udobju, voznih zmogljivosti in s konkurenčnimi stroški. Po uspešni izvedbi prve faze projekta razvoja ultra lahkega trupa avtomobila imenovanega ULSAB (UltraLight Avto Body) so nadaljevali še s projektom ULSAC (UltraLight Auto Closures – ultra lahka zapirala) in ULSAS (UltraLight Auto Suspensions – ultra lahke obese).

Jekleni trup avtomobila (slika 1) sestoji iz več komponent od katerih je vsaka natančno dimenzionirana tako, da najbolje izpolnjuje svojo nalogo. V ta namen so uporabljeni materiali različnih debelin in z različno trdnostjo, ki so med seboj spojeni po sodobni tehnologiji varjenja. Da zagotavlja varnost potnikov v primeru trka mora imeti del trupa, ki obdaja potniško kabino čim večjo trdnost in togost, preostali del pa se mora pri trku programirano deformirati in absorbirati čim več energije (slika 2).

Nova zapirala avtomobila (vrata, pokrov motorja in prtljažnika) z uporabo visoko trdnih jekel in novim načinom oblikovanja prav tako zagotavljajo boljšo varnost poleg tega pa so od 22 do 42 % lažja (odvisno od velikosti avtomobila) od doslej uporabljenih zapiral.

Ultra lahke obese so zaradi uporabe novih visoko trdnih jekel in novega oblikovanja več kot 20 odstotkov lažje od klasičnih ob nespremenjenih stroških proizvodnje.

Slika 1: ogrodje avtomobila

V modernih avtomobilih je uporabljenih več kot polovico jekel, ki pred desetimi leti še niso obstajala. Nova visoko trdna jekla imajo v primerjavi s predhodnimi dva do trikrat večjo trdnost kar omogoča izdelavo lažjih, zmogljivejših in varčnejših avtomobilov. Zaradi izredne čistoče novih jekel so ta boljše preoblikovalna, kar omogoča boljše oblikovanje kompleksnih delov in lažje prilagajanje oblik sodobnim stilskim zahtevam.

Najnovejša jekla zagotavljajo potnikom večjo varnost tudi zato

slika 2: Nosilci spredaj in zadaj morajo biti koncipirani tako, da se pri trku programirano mečkajo in na ta način absorbirajo čim več energije.

ker imajo sposobnost, da med procesom izdelave avtomobila spremenijo svoje lastnosti. Ta jekla, ki so v izhodnem stanju mehka, se pri povišani temperaturi, ki je potrebna za zapečenje barve utrdijo do 30 %. Hkrati pa je dokazano, da je sposobnost jekla za absorpcijo energije pri trkih v primerjavi z drugimi materiali brez konkurence.

Aleš Lagoja

Št. 117: Razvrščanje žerjavovodij

Nov način razvrstitve delavcev ni rešil problema žerjavovodij. Še vedno so v zelo nizkem plačilnem razredu (306). Zato pozivam sindikate in vodstvo profitnih centrov, da se sestanejo in ta problem rešijo. Tudi žerjavovodje morajo imeti možnost napredovanja, tako kot ostali delavci.

Delovna mesta se razvrščajo v tarifne razrede glede na zahtevano strokovno izobrazbo za opravljanje teh del. Delovna mesta, za katera se zahteva poleg osnovnošolske izobrazbe (za žerjavovodski tečaj zadostuje nedokončana osnovna šola) še krajše eno ali več mesečno dodatno izobraževanje so po splošni in panožni kolektivni pogodbi razvrščena v II. tarifni razred. V to zahtevnostno kategorijo spadajo tudi DM žerjavovodja.

V družbi Acroni d.o.o. so ta DM kljub pomembnosti razvrščena v III. TR. Le delovno mesto žerjavovodje livnega žerjava v jeklarni je razvrščeno glede na pomembnost v proizvodnem procesu v IV. TR (šest od skupno 116 delavcev, ki zasedajo DM žerjavovodja).

Razlika je še v višini otežkočenega dodatka glede na pogoje dela (od 0.1 do 0.14 izhodiščne plače I. TR na uro dela).

Pri razvrstitvi delavcev, ki ta dela opravljajo, v plačilne razrede so se upoštevali enaki kriteriji kot za vse ostale – to je višina stimulacije vodje oz. stimulacije za strokovni razvoj. Posamezni obratovodje so imeli možnost izvesti korekcijo pri tistih, za katere so smatrali, da je to potrebno oz. opravičljivo. Takih korekcij je bilo 39 od skupaj 116 žerjavovodij, to pa je v povprečju zelo velik odstotek popravkov na DM, kar kaže na to, da se obratovodje zavedajo pomembnosti teh delavcev.

Erika Repovž

Št. 118: Kriteriji za napredovanje delavcev

Z novim načinom razdelitve skupin in določanjem podskupin je omogočeno napredovanje delavcev. Vodstvom profitnih centrov predlagam, da določijo kriterije, po katerih bo mogoče napredovati v višje skupine. Kriteriji naj se objavijo v Novicah.

Za napredovanje delavcev znotraj tarifnih razredov bodo izdelani kriteriji na nivoju SŽ. Predviden rok za uveljavitev je 30. 6. 2001.

Damjana Muršec

Št. 119: Stimulacija za prisotnost na delu

Predlagam, da se uvede stimulacija za delavce, ki redno prihajajo na delo in niso po nepotrebnem na bolniški. Zgledujemo se po drugih firmah, saj nam bo vsem lažje

Glede stimuliranja zaposlenih za prisotnost na delu bo poslovodstvo razpravljalo na eni izmed prihodnjih sej.

Damjana Muršec

Transformator 75 MVA za elektroobložno peč v Jeklarni.

Št. 120: Nekaj vprašanj

1. Kdo lahko popravlja dninski list brez vednosti delovodje, ki je ta list na koncu meseca zaključil? Dogaja se namreč, da se izgubljajo ure in obračunavajo dopusti, čeprav je delovodja dninski list zaključil drugače.

2. Kje delavec dobi panožno in Acronijevo kolektivno pogodbo?

3. Kdo je dolžan delavcu na njegovo zahtevo izdati "opis delovnega mesta"? Rad bi vedel, katera dela lahko delam in katera ne - glede na izobrazbo in delovno mesto.

Odgovor št. 1:

Brez vednosti delovodje oziroma tajništva v določenem obratu NE POPRAVLJAMO dninskih listov na Oddelku za obračun plač. Če pa pri kontroli podatkov ugotovimo nekatere nepravilnosti v pisanju dninskega lista (ure niso pravilno zaključene, ni bolniškega lista za bolovanje ali ustreznega potrdila za izredno plačan dopust), telefonsko o tem obvestimo tajništvo ali delovodjo v obratu, da se uskladimo in popravek zabeležimo v dninski list. Glede izgubljenih ur oziroma vodenja presežka ur, ima informacije le delovodja ali tajništvo v matičnem obratu. Oddelek za obračun plač v to nima vpogleda.

Oddelek za obračun plač

Odgovor št. 2 in 3:

Podjetniška kolektivna pogodba je delavcem dostopna na tajništvih obratov in služb. V mesecu marcu pa je dosegljiva tudi na Intranetu. Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn ter za kovinsko in elektro industrijo Slovenije je bila objavljena v Uradnem listu RS št. 37/96.

Opise delovnih mest za celotno družbo hranimo na kadrovski službi (g. Rebolj tel. 1337). Kopijo opisa delovnega mesta na katerega ste razporejeni lahko dobite kadarkoli osebno ali Vam ga pošljemo po interni pošti.

Damjana Muršec

Št 121: Predlog za izgradnjo garderob

Zaradi oddaljenosti garderob od delovnih mest (delavci Hladne predelave se preoblačijo na koncu III. hale) in hoje civilistov skozi obrate brez zaščitnih sredstev, bi predlagali, da se med vratarnico in halo hladne valjarne zgradi garderobno stavbo, kjer bi se lahko delavci pripravili za delo in varno hojo skozi obrate.

Predlog o gradnji nove garderobne stavbe je vsekakor vreden razmisleka. Pri pripravi širitve in razvoja ACRONIJA skupaj s strateškimi partnerji bomo upoštevali tudi vaš predlog. Do uresničitve predloga pa je nujno po posameznih profitnih centrih in obratih določiti najvarnejšo pot do garderob in delovnih mest, ter ustrezne razmere v garderobah.

Tehnični direktor:
Branko Banko, univ.dipl.ing.

Št. 122: Ukinitev avtobusnih linij

Prosim, da se z našim edinim prevoznikom Integralom pogovorite o možnosti ponovne obnove linije Koroška Bela - Bolnica ob 6.15 in 18.15 uri. Čakanje do 6.30 ali do 18.30 ure je zelo neprijetno, da ne govorimo ob nedeljah, ko se to podaljša skoraj za celo uro. Avtobusa ob 6.00 in 18.00 zaradi oddaljenosti delovnega mesta in garderob ne morem ujeti.

Vaš predlog smo posredovali tudi Integralu. Odgovorili so nam, da je bila linija ukinjena zaradi nerentabilnosti (premajhna števila potnikov).

Pa še to: Acroni nima z Integralom podpisane nobene pogodbe o prevozi delavcev.

Lilijana Markež

SINDIKALNE NOVICE

S KOLEKTIVNIM ZAVAROVANJEM POSKRBIMO ZA BOLJ VARNO STAROST

Konec meseca februarja je bil na Ravnah na Koroškem sestanek z poslovodstvom in direktorji družb ter predstavniki sindikatov iz posameznih lokacij na temo predstavitve dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja iz Pokojninske družbe A.

Skupina večjih slovenskih podjetij med njimi tudi SŽ, (Factor banka, Holding Idrija, Lek, Mercator, Petrol, Zavarovalnica Maribor.....) se je lotila priprave pokojninskega načrta ter ustanovitve Pokojninske družbe A. Glavni poudarki omenjenega pokojninskega načrta, gledano z zornega kota zavarovanca, pa so naslednji:

- Dodatno zavarovanje za čas po upokojitvi spodbuja država;
- Za dodatno zavarovanje moramo posebej varčevati;
- Kolektivno zavarovanje je ugodnejše;
- Varčevanje se šteje za olajšavo;
- Varčevati moramo vsaj deset let;
- Privarčevana sredstva so vedno naša.

Da bomo po novem zakonu poskrbeli za zlato jesen svojega življenja, bomo morali dodatno varčevati v času aktivne zaposlitve. Tisti, ki imajo do upokojitve več kot deset let, lahko pričakujejo še kakšno pokojninsko reformo, ki bo še zaostila pogoje upokojevanja in znižala vrednost pokojnine, ki nam bo pripadala. Že sedaj postopoma prihajamo na 72.5 odstotka povprečja mesečnih plač osemnajstih zaporednih najugodnejših let. To pa pomeni, da bomo razliko do pokojnine, s kakršno bomo lahko ohranili primerno raven kakovosti našega življenja, preprosto morali privrčevati. V ta namen je torej zakonodajalec predvidel dodatno pokojninsko zavarovanje, ki jih lahko ponujajo tudi pokojninske družbe s potrjenimi pokojninskimi načrti.

Dodatno pokojninsko zavarovanje lahko plačuje tudi naš delodajalec, in sicer tako, da na naš osebni varčevalni račun redno mesečno vplačuje s pogodbo in z letnimi aneksi dogovorjene premije, država slednjega oprosti plačevanja davkov in prispevkov iz naslova vloženih kolektivnih premij.

Če hoče podjetje izvajati pokojninski načrt, mora pridobiti 66% zaposlenih za to varčevanje. Delodajalec mora skleniti pogodbo z sindikatom, podjetje pa lahko pristopi samo k enemu pokojninskemu načrtu.

Mesečna premija lahko znaša najmanj 3.000 tolarjev in največ 30.000 tolarjev. pravico do dodatne starostne pokojnine dobimo

sočasno z upokojitvijo po obveznem zavarovanju, toda od vstopa v dodatno pokojninsko zavarovanje mora preteči najmanj deset let. V primeru, da se upokojimo pred pretekom tega časa, začnemo prejemati dodatno pokojnino po preteku tega obdobja. Po zakonu je seveda možno, da se zavarujemo tudi za predčasno dodatno pokojnino, za dodatno invalidsko in dodatno družinsko pokojnino. Prav ta predčasna pokojnina nam nudi po 53 letu starosti dodatno socialno varnost v primeru izgube zaposlitve, toda, pogoj za pridobitev te predčasne pokojnine je, da smo vključeni v dodatno pokojninsko varčevalno shemo vsaj petnajst let. V primeru smrti zavarovanca se zbrana sredstva dedujejo.

Plačnik zavarovanja sta lahko delodajalec in delavec-zavarovanec oziroma tako kot se bomo v podjetju dogovorili. Višina premije se dogovori v odstotku od bruto plače zavarovanca in sicer ločeno v primeru, če plačuje delodajalec in ločeno delež, če ga plačuje zavarovanec. Premija se lahko dogovori tudi v fiksnem znesku, v tem primeru se višina usklajuje letno z rastjo povprečnih plač v RS skladno s tretjim odstavkom 301.člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Zajamčen donos Pokojninske družbe je enak zajamčenemu donosu, predpisanemu v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

O vseh nadaljnjih aktivnostih vas bomo obveščali v Novicah.

SINDIKAT DRUŽBE ACRONI
NEODVISNOST-KNSS, Cuznar Sonja

IZ ZGODOVINE ŽELEZARNE

KAJ SE DOGAJA V JESENIŠKI ŽELEZARNI, KO LETA 1929 JESENICE POSTANEJO MESTO?

Naslov vitrine v vhodni avli poslovne stavbe Acronija nas opominja, da je v mesecu marcu občinski praznik Občine Jesenice. Na eni strani vitrine so predstavljeni dokumenti, ki pričajo o času, ko so Jesenice postale mesto. Na drugi strani pa so predstavljeni dokumenti, ki odražajo poslovanje in dogajanje v jeseniški železarni - Kranjski industrijski družbi.

Jeseniška železarska industrija je že od leta 1869 združena v Kranjsko industrijsko družbo (KID). Po končani prvi svetovni vojni leta 1918 je nastala nova država - Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Jesenice so tako postale obmejno mesto. S širitvijo železarskih obratov in njihovim vplivom na kraj, so dozorele razmere, da so Jeseničani prosili kralja Aleksandra, da trg poviša v mesto.

Nekdanji trg je tako dokončno prerasel trške okvire in napočil je čas, da Jesenice dobijo mestne pravice. To se je zgodilo z ukazom kralja Aleksandra 20. marca 1929. Jesenice so postale najmlajše mesto v Kraljevini Jugoslaviji. Z naseljem Savo so tedaj štejele okoli 8000 prebivalcev. Prvi župan je bil jeseniški trgovec in obrtnik Andrej Čufer. Mesto je spadalo pod srez Radovljica, okrajno sodišče pa je bilo v Kranjski Gori. V tem času se je pričela tudi velika akcija za obnovo farne cerkve svetega Lenarta. Načrti prenove arhitekta Dragutina Faturja so bili predstavljeni celo na svetovni razstavi v Budimpešti, prenova pa je bila izpeljana v tridesetih letih 20. stoletja.

V tedenski prilogi Slovenca, časopisa, ki je izhajal tudi leta 1929, je bil v Ilustriranem Slovencu, 23. junija 1929 predstavljen dvostranski članek s fotografijami in opisom najmlajšega mesta v Kraljevini Jugoslaviji.

V istem letu se je tudi v železarstvu zgodila pomembna

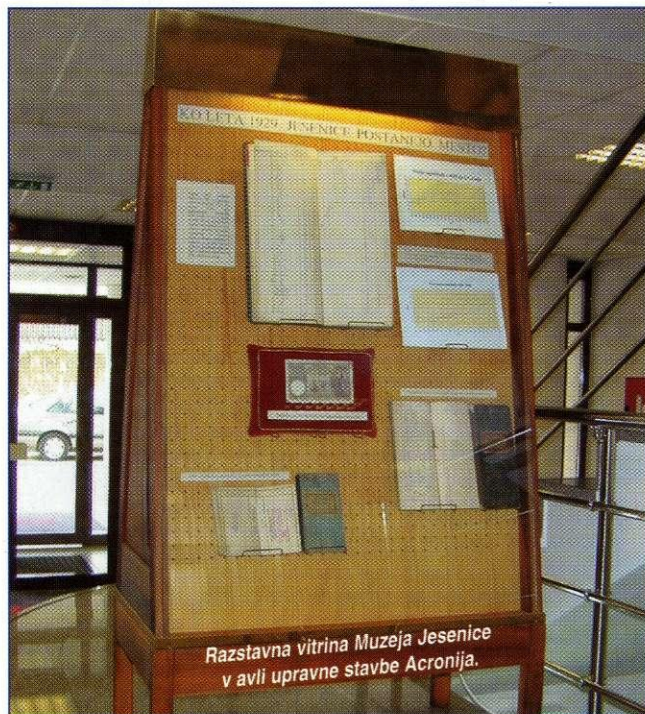
sprememba. Glavna delničarja KID sta postala nemška industrijalca brata Westen, ki sta že posedovala tovarno emajlirane posode v Celju. V slutnji bližajoče se vojne so bile za potrebe vojaške industrije načrtovane tudi vse nove investicije. Tako sta na Jesenicah tik pred drugo svetovno vojno v letih 1937 in 1940, zrasla dva nova plavža.

V osrednjem delu vitrine na drugi strani je denar - "sveta vladar". Predstavljen je originalni bankovec za 100 Din Kraljevine Jugoslavije, ki je bil izdan leta 1929.

Razstavljena je Knjiga plač vodilnih delavcev KID od januarja 1929 do avgusta 1933. Na prvem mestu je ime generalnega ravnatelja KID Carla Noota s plačo 20.000 Din in enkrat letno, v mesecu januarju, izplačanimi skoraj pet krat višjimi tantiemi od delnic. Navedeni sta osnovna plača in skupni prejemki h katerim so prišteti izredni dodatki, družinski dokladi, tekoči dokladi, tantieme in odškodnina za živila.

Večina se nas spomni svojih delavske knjižice, mnogi pa si boste z veseljem ogledali tudi eno od predhodnic, Delavske bukvice zaposlenih v Kranjski industrijski družbi iz konca 20-ih let prejšnjega stoletja.

Zanimiva je Blagajniška knjiga prostovoljnih prispevkov bolnim sodelavcem, ki so jo vodili delavci sami. Vanjo so zapisovali solidarnostno pomoč delavcev oziroma njihove prispevke - denar

za sodelavce, ki so bili zaradi bolezni odsotni z dela. Prejemnik je s svojim podpisom potrdil prevzem denarja, nemalokrat pa se je za pomoč tudi pisno zahvalil s "Hvaležno prejel..."

V letu 1929 je število zaposlenih v KID po zaslugi uspešnega poslovanja začelo naraščati. Narasla je tudi proizvodnja podjetja, in sicer na 60.000 ton, kar prikazujeta grafa rasti zaposlenih in rasti proizvodnje.

V letu, ko mineva 72 let odkar Jeseničani živijo v mestu, smo v sodelovanju z vodstvom Acronija pripravili v Muzeju Jesenice, s sedežem v Ruardovi graščini na Stari Savi, Prešernova 45. Na ogled naše železarske in paleontološke zbirke, ki je za obiskovalce odprta vsak dan od torka do petka od 8. do 14. ure, vas vabimo tudi izven tega časa in sicer po dogovoru na telefonski številki: 58 62 582.

Irena Lačen Benedičič
kustosinja za železarsko zbirko

KULTURA, RAZVEDRILO, PROSTI ČAS

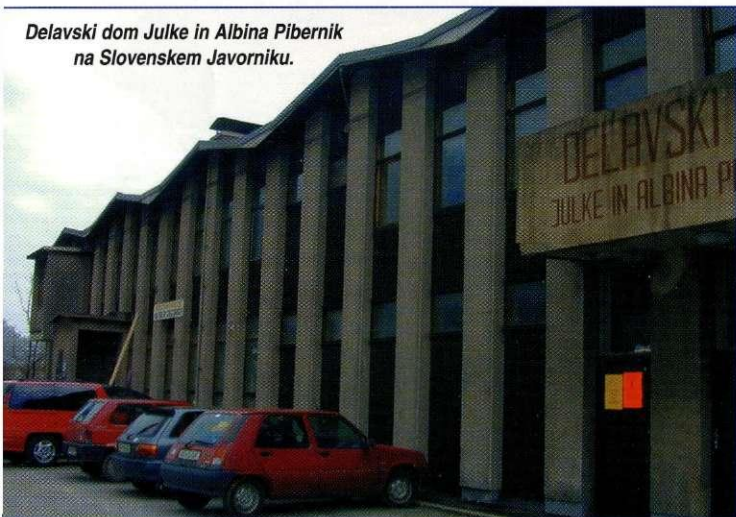
DPD SVOBODA "FRANCE MENCINGER" SLOVENSKI JAVORNIK - KOROŠKA BELA Z NOVIM VODSTVOM

Datum rojstva Delavskega prosvetnega društva Svoboda Slovenski Javornik - Koroška Bela je 22. julij 1922, ko so na tem območju začeli z ljubiteljskim kulturnim delom brez lastnih prostorov. Delovali so predvsem v različnih gostinskih lokalih, odvisno od razumevanja gostilničarjev. Po desetih letih delovanja pa so le dobili zasilne društvene prostore v "Konjičevi" gostilni na Javorniku, nasproti tovarne. Gostilniške prostore je namreč vzela v najem jeseniška Stavbena in gostilniška zadruga. Po drugi svetovni vojni so delovali v prostorih Osnovne šole Koroška Bela, ki jim je nudila na voljo telovadnico, opremljeno z odrom. Dogažale so se velike kulturne prireditve, celo operete.

Zagnani kulturniki Slovenskega Javornika in Koroške Bele pa so le dočakali boljše čase, ko so ob 100 - letnici Železarne Jesenice, 30. junija 1969 izročili namenu novi delavski kulturni dom "Julke in Albina Pibernik na Slovenskem Javorniku". Dom jim je nudil vsestranske možnosti kulturnega delovanja. Iz povojnega obdobja ostajajo z zlatimi črkami izpisani imeniten dramski odsek, godba na pihala in številčen mešani pevski zbor. Prihajalo je do nekaterih reorganizacij (združevanje godb na pihala), še več pa do menjavanja generacij.

Tudi zadnjih pet let se je društvo spoprijemalo s težavami, tako

Delavski dom Julke in Albina Pibernik
na Slovenskem Javorniku.

glede uspešnega vodstvenega kadra, kot tudi z neurejenimi finančnimi in administrativnimi zadevami. Kljub težavam so društveni odseki uspešno delovali. V letu 2000 je dramski odsek izvedel šest predstav, od tega tri doma in tri na gostovanjih v Ljubljani in Novi Gorici. Pripravili so tudi literarni večer in proslavo. Lutkarji so imeli pet predstav, štiri doma in eno na gostovanju. Sodelovali so tudi na območnem srečanju lutkovnih skupin in bili izbrani za izvedbo regijskega gorenjskega srečanja. Živahno je bilo tudi v razstavišču "Viktorja Gregorčiča", v katerem je bilo deset likovnih in fotografskih razstav ter dve predstavitveni razstavi, ki so jih ob otvoritvi pospremili s krajšimi kulturnimi programi.

Kljub uspešnemu delu odsekov pa so problemi ostali in se še kopičili, o čemer so spregovorili na izrednem občnem zboru društva, 10. februarja 2001. Zlasti so to pretekli dolgovi zaradi dragega toplovodnega ogrevanja, ki predstavlja največje finančno breme društva, ob premalo izkoriščenih prostorih zelo akustične in lepe velike dvorane. Ostali so tudi nerešeni kadrovske problemi, čeprav ima društvo nekaj marljivih in odgovornih odbornikov. Sedanji predsednik je zaradi izrednega študija zaprosil za razrešnico. Vedno težje je pridobiti ljudi za vodstvene funkcije v ljubiteljskem delovanju, saj nosijo precejšnjo odgovornost, ob tako

neurejenem stanju pa je to še toliko težje. Kar nekaj kandidatov je bilo »v igri« za predsednika. V veliko zadovoljstvo vseh je na kandidaturu pristal g. Aleksander Mandelj, ki je bil na občnem zboru soglasno izbran za predsednika ob še nekaterih novih, svežih odbornikih.

Na izrednem občnem zboru je bil nedvomno narejen velik korak naprej, da bi se razmere v društvu izboljšale in okrepilo delovanje. To pa si vsi tudi iskreno želimo. V prihodnjem letu bo društvo praznovalo 80 - letnico delovanja in prav bi bilo, da jo obeleži kar najbolj uspešno.

Joža Varl

ČEPRAV ŠE NI KONEC JE OCENA SEZONE USPEŠNO

Hokejska sezona se izteka. Na programu so samo še odločilne tekme za naslove prvakov v posameznih konkurencah. Vendar pa lahko že sedaj zapišemo, da je bila iztekajoča se sezona izjemno uspešna za jeseniški hokej.

Od devetih uradnih kategorij, ki tekmujejo za naslove državnih prvakov imamo kar osem ekip v super finalih. Prve so s svojim tekmovalnim končale ženske. Na Jesenicah imamo žensko ekipo šele tri sezone. Redno vadi 26 deklet v starosti od dvanajst do šestintrideset let. Ekipa je drugič zapored igrala v velikem finalu z ekipo Maribora in letos izjemno tesno izgubila. V prvi finalni tekmi na Jesenicah so Jeseničanke presenetljivo povedle s 4:1, vendar so na koncu bolj izkušene Mariborčanke slavile s 5:4. V drugi tekmi v Mariboru, pa so hokejistke Jesenic zamudile kar nekaj priložnosti in na koncu izgubile z 2:0. Trener Drago Mlinarec je bil s sezono zelo zadovoljen, kajti razlika med Mariborom in našimi je bila iz tekme v tekmo manjša. Do konca sezone imajo dekleta še turnir na Jesenicah (nedelja 1. aprila) in prvo samostojno gostovanje v deželi hokeja, Češki (od 5. do 8. marca gostujejo v Pragi). V slovenski reprezentanci, ki bo igrala na kvalifikacijah za B skupino Evropskega prvenstva, pa bo nastopilo tudi sedem jeseniških igralcev.

Prvo zvezdico v sezoni so osvojili mladinci HK ACRONI JESENIC. V treh tekmah so bili prepričljivo boljši od svojih vrstnikov iz Olimpije (rezultati posameznih tekem: 4:2 na Jesenicah, 7:2 v Ljubljani in 4:1 na Jesenicah). Povedati je treba, da je zadnjo tekmo finala spremljalo v dvorani Podmežaklje več kot 600 navdušenih gledalcev, ki so na koncu z bučnim aplavzom pospremili jeseniške naraščajnike z ledu. Državni prvaki so postali tud kadeti in malčki.

V članski konkurenci je uspeh prvega moštva Acronija, ki je po desetih letih letos prvič po rednem delu državnega prvenstva osvojilo prvo mesto in se prav v tem času bori za naslov prvakov, dopolnila tudi druga ekipa Jesenic, ki jo sestavljajo igralci do 23 let, z uvrstitvijo v finale. Prav v tej ekipi je nekaj igralcev, ki jih že prihodnje leto lahko pričakujemo v prvem moštvu. V borbi za zvezdice pa so še dečki ter seveda igralci prvega moštva Acroni Jesenic.

Naj na koncu opozorimo na še en jeseniški ledeni šport. Drsalci in drsalke jeseniškega Drsalnega kluba so prav tako uspešni kot hokejisti. Na nedavnem prvenstvu v najmlajših kategorijah so osvojili ekipni naslov državnih prvakov. Uspešni pa so tudi v starejših kategorijah. Posebej velja omeniti Grega Urbasa, ki je na letošnjem mladinskem Evropskem prvenstvu s 15. mestom dosegel do sedaj najboljšo slovensko uvrstitev. V teh dneh pa odhajajo tudi na Svetovno člansko prvenstvo v Kanado, kjer se bo poizkušal uvrstiti med 25 najboljših drsalcev na svetu.

Že sedaj pa vas vabimo na tradicionalno mednarodno tekmovanje za pokal Triglav trophy, ki bo od 15. do 22. aprila v dvorani Podmežaklje. Nastopilo bo več kot dvesto mladih drsalk in drsalcev iz dvajsetih držav.

B. Jeršin

--	--	--	--	--	--	--

PLAVŽAR

KO SE NAD MESTOM ZVEČERI,
TAM ZA OKNOM
SKRIT V TEMI,
STARI PLAVŽAR
GLEDA V NEBO.
MORDA NAD HRENOVICO
KOT NEKDAJ,
RDEČ OBÔK SPET ZAŽARI
IN TISOČ ISKER
V PLESU VETRA SE ZGUBI?

OTOŽNE ZDAJ NJEGOVE SO OČI,
IN RAZORANE
RASKAVE DLANI,
NA LICU SOLZO
NEŽNO ZADRŽE.
ZRAVNANA SUHA ZEMLJA,
PORASLA POT,
TAM PLAVŽEV NIČ VEČ NI,
ŠE PLAVŽAR SAM,
NE NAJDE VEČ SLEDI.

Majda Rebernik

20. MAREC – PRAZNIK OBČINE JESENICE

Občina Jesenice je za svoj praznik izbrala dan, ko je bila 20. marca 1929 leta proglašena za mesto. Tako letos mineva že 72 let od tega dogodka. Marsikaj se je v tem času zgodilo in spremenilo podobo mesta ter navade ljudi. Celotno obdobje je zaznamoval razvoj železarstva in drugih dejavnosti. Velika rast po prvi in drugi svetovni vojni je na Jesenice pripeljala ljudi iz vseh koncev Slovenije in Jugoslavije. Hitreje kot drugje smo gradili stanovanja in razvijali družbene dejavnosti od vrtcev do srednjih in visokih šol. Vzporedno se je razvijala športna in kulturna ter druge javne aktivnosti.

Danes se zato srečujemo z dokaj drugačnimi vprašanji nadaljnjega razvoja kot druge občine, kar kroji tudi delo občinske uprave.

Vsi si želimo čim hitrejšo sanacijo posledic preteklih obdobij in razvoj novih dejavnosti od podjetništva do turizma. Pričakujemo, da se bo v veliki meri vključila država Slovenija in mednarodna skupnost. Z železarji delimo zadovoljstvo ob ugodnih rezultatih v zadnjem obdobju in pričakujemo najugodnejši način privatizacije.

Pri delu in življenju sodeluje veliko občanov in organizacij, med katerimi nekateri izstopajo po zagnanosti, drugi po rezultatih in prepoznavnosti izven občinskih meja. Med temi vsako leto izberemo občinske nagrajence, katerim priznanje in nagrade podelimo na slavnostni prireditvi na dan občinskega praznika.

Vsem nagrajencem in občanom Jesenic iskreno čestitam za praznik, podjetjem in organizacijam pa tudi za dosežene uspehe v preteklem letu.

ŽUPAN

Boris BREGANT, univ. dipl. inž. str.